БУЗОК
Бібліотека Українця • Золота Колекція

Пісенник українця

Бібліотека Українця • Золота Колекція

Пісенник українця

Львів – 2014

ЗМІСТ

УКРАЇНСЬКА ПІСНЯ

«Українська пісня - це бездонна душа українського народу», – написав Олександр Довженко

Українська пісня — це частина духовного життя народу, і вона не залишає його ні в радості, ні в смутку, крок у крок слідує за ним від дитинства до старості. З піснею на вустах він не тільки відзначає свята, не тільки прикрашає народні обряди, а й також славить свої перемоги на ворогом:

Як вдарили з семи гармат
Усереду вранці —
Накидали вороженьків
Повнісінькі шанці!

Кожне своє враження, кожне переживання людина виливала в пісні. Релігійні почування висловлюються в лірницьких піснях; тяжка праця на своїм власнім полі — в обжинкових та косарських піснях («Ой любо та мило»); ще тяжча праця на панських ланах — у кріпацьких («У неділю рано-вранці», «Яром, хлопці, яром»); мандрівки за заробітком — у чумацьких та бурлацьких («їхав, їхав та чумак Макара», «Зібралися всі бурлаки»); туга за ріднею та Батьківщиною на чужині — у рекрутських («Ой не жаль мені ні на кого»); щасливе або безнадійне кохання, суперництво, життя за нелюбом, підступність злої свекрухи, краса природи — в ліричних та родинно-побутових піснях («Цвіте терен, цвіте терен», «А я в батька росла», «Била мене мати»).

Духовне життя людини знайшло вираження у народних піснях і має форму яскравих епітетів, що повторюються (чисте поле, червона калина, зелений явір, красна дівчина, вірний кінь, бистра річка та ін.).

Про красу і силу народних пісень із захватом писали багато

українських письменників. Іван Франко казав у «Мойсеї»: «Задармо в пісні твоїй ллється туга і сміх дзвінкий і жалощі кохання, надій і втіхи світляная смуга?» О. Дей висловив це посвоєму: «Українська народна пісенність — дорогоцінне надбання поетичного генія трудового народу, нев'януча окраса його духовної культури».

Залишки давнини серед українських народних пісень найбільше зберегли пісні обрядового характеру:

Іди, іди дощику,
Зварю тобі борщику
В полив'янім горщику!

Велика частина цих пісень пов'язана з порами року (колядки, щедрівки, веснянки) — «Щедрий вечір, добрий вечір», «Зеленеє жито». В колядках та щедрівках народ звеличує господаря та його родину, в них ці люди зображуються гарними, багатими, щедрими, здоровими, привітними, в яких «радісно на серці, повно на столі». Такі пісні повинні були накликати щастя і всілякі блага на двір господаря, тому що співали їх від щирого серця, з чистими думками.

Дуже цікавими серед обрядових пісень є русальні та купальські пісні, які супроводжувалися танками, ворожінням та іншими дійствами. Через обрядові пісні пізнається світогляд наших пращурів із тих часів, коли люди поклонялися дохристиянським богам — Перуну, Дажбогу, Ладі та іншим.

Із пісень родинних ми дізнаємось, яке місце в житті попередніх поколінь посідали родина та різні сімейні турботи:

А чужа сторона
І без вітру шумить, —
Чужий батько, чужа мати
І не б'ють, то болить.

Із історичних пісень — про важливі історичні події, які переживав народ:

Ой Морозе, Морозенку,
Ой да ти славний козаче!
За тобою, Морозенку,
Вся Вкраїна плаче!

З українських пісень ми бачимо, як глибоко народ відчував красу життя. Народні пісні криють у собі таку силу уяви та багатство щирих переживань, що стали джерелом натхнення поетів та письменників. Свою найкращу повість «У неділю рано зілля копала» Ольга Кобилянська побудувала на відомому мотиві народної пісні «Ой не ходи, Грицю, та й на вечорниці». Використовуючи сюжет цієї ж пісні, Ліна Костенко створила роман у віршах «Маруся Чурай». Але народні пісні не тільки надихали літераторів, вони, перш за все, звеселяли сірі будні українців, були розрадою в тяжку годину, поліпшували настрій, полегшували важку працю.

Наш народ має багату скарбницю пісень, казок, легенд, переказів, дум, якими можна пишатися, як райськими квітами. Деякі з них пройшли крізь довгі століття і ще сьогодні причаровують блиском дорогоцінних самоцвітів.

ПАТРІОТИЧНІ ПІСНІ

БОЖЕ ВЕЛИКИЙ, ТВОРЧЕ ВСЕСИЛЬНИЙ

Боже великий,
Творче всесильний,
На нашу рідну землю поглянь,
Ми будем вірні
Твому завіту,
Вислухай нині наших благань.

Люд у кайданах, край у руїні,
Навіть молитись ворог не дасть!
Боже великий, дай Україні
Силу і славу, волю і власть!

БОЖЕ ВЕЛИКИЙ, ЄДИНИЙ

(слова Олександра Кониського)

Боже Великий, Єдиний,
Нам Україну храни,
Волі і світу промінням
Ти її осіни.

Світлом науки і знання
Нас, дітей, просвіти,
В чистій любові до краю
Ти нас, Боже, зрости.

Молимось, Боже Єдиний,
Нам Україну храни,
Всі свої ласки, щедроти
Ти на люд наш зверни.

Дай йому волю, дай йому долю,
Дай доброго світа, щастя
Дай, Боже, народу і многая,
многая літа!

ЩЕ НЕ ВМЕРЛА УКРАЇНА

(слова Павла Чубинського)

Ще не вмерла України, ні слава, ні воля,
Ще нам, браття молодії, усміхнеться доля.
Згинуть наші воріженьки, як роса на сонці,
Запануєм і ми, браття, у своїй сторонці.

Приспів:
Душу, тіло ми положим за нашу свободу
І покажем, що ми, браття, козацького роду.

Станем, браття, в бій кривавий від Сяну до Дону,
В ріднім краю панувати не дамо нікому,
Чорне море ще всміхнеться, дід Дніпро зрадіє.
Ще у нашій Україні доленька доспіє.

Приспів.

А завзяття, щира праця свого ще докаже,
Що ся волі в Україні піснь гучна розляже,
За Карпати відіб'ється, вгомонить степами,
України слава стане поміж народами.

Приспів.

НЕ ПОРА!

(слова Івана Франка)

Не пора, не пора, не пора
Москалеві й ляхові служить:
Довершилась України
кривда стара,
Нам пора для України жить.

Не пора, не пора, не пора
За наїзників лить свою кров
І любить москаля,
що наш люд обдира,
Для України наша любов!

Не пора, не пора, не пора
В рідну хату вносити роздор!
Хай пропаде незгоди
проклята мара!
Під України єднаймось прапор!

Бо пора, це великая честь:
У завзятій важкій боротьбі
Ми поляжем,
щоб славу і волю, і честь
Рідний краю, здобути тобі.

МИ – ГАЙДАМАКИ

(слова Осипа Маковея)

Ми — гайдамаки, ми всі єднакі,
Ми ненавидим вороже ярмо.
Йшли діди на муки, підуть і правнуки,
Ми за народ життя своє дамо.

Не тішся, враже, сотня поляже —
Тисяч натомість стане до борби.
За чорну зневагу складали присягу
Вести борбу поневолені раби.

Наша присяга — Бог, честь, відвага,
Воля Вкраїни, кривджених добро.
Ними ся клянемо, пок живі будемо,
Ломить, палить кайдани і ярмо!

Пірвем кайдани, які тирани
Кріпше і кріпше сковують щодня,
Бо ми — гайдамаки, ми всі однакі,
Не боїмось куль, ножів ні огня.

ЧОМ?

(слова Костянтини Малицької)

Чом? чом? чом? земле моя,
так люба ти мені, так люба ти мені?
Чом? чом? чом? земле моя,
Чарує так мене краса твоя?

Чим? чим? чим? манить мене
Пташні твоєї спів, душистий цвіт лісів?
Чим? чим? чим? манить мене
Водиця струй твоїх, що тут пливе?

Тим, тим, тим, дівчино, знай!
Бо тут ти вперше світ узріла в ярі літ,
Тим, тим, тим, дівчино, знай!
Бо води ті, ліси – твій рідний край.

Тут, тут, тут – діди твої
Пролили кров свою за віру й свободу,
Тут, тут, тут усі твої
Найближчі серденьку і дорогі.

ТИМ, ЩО ВПАЛИ

(слова Михайла Кураха)

Коли ви вмирали,
Вам дзвони не грали,
Ніхто не плакав
Над вами.
Лиш в чистому полі
Ревіли гармати
І зорі на небі
Вмивались сльозами.

Коли хоронили вас
В темну могилу,
То земля від крови
Чорніла.
Під хмарами круки
Стадами літали,
І бурею битва
Гриміла.

На ваших могилах
Хрести похилились,
Тернові віночки
Звалились додолу.
Спіть, орли-соколи!
Ми гостримо зброю
І ждемо на поклик:
«До бою!»

ОЙ ВПАВ СТРІЛЕЦЬ

(слова Михайла Гайворонського)

Ой впав стрілець украй зруба,
Коло зламаного дуба
І не встане вже.

Йшов до бою опівночі,
Смерть закрила йому очі
Від трьох куль на все.

Ніхто його не ховає,
Ні над гробом не ридає,
Хіба вітер, сніг
Білим пухом слід заносить,
Сухим гіллячком термосить,
Де стрілець поліг.

ЇХАВ СТРІЛЕЦЬ НА ВІЙНОНЬКУ

(слова Михайла Гайворонського)

Їхав стрілець на війноньку.
«Прощай, – сказав, – дівчинонько,
Прощай, миленька, чорнобривенька,
Я йду в чужую сторононьку!

Дай же, дівчино, хустину,
Може, я в бою загину,
Темної ночі покриють очі,
Легше в могилі спочину!»

Дала дівчина хустину,
Стрілець у бою загинув,
Темної ночі покрили очі,
Вже він в могилі спочинув.

А злії люди на силу,
Взяли нещасну дівчину,
А серед поля гнеться тополя,
Та й на козацьку могилу!

ГЕЙ, ВИДНО СЕЛО

(слова Левка Лепкого)

Гей, видно село, широке село під горою,
Гей, там ідуть наші січовії стрільці до бою.
Іде, іде військо крізь широке поле,
Хлопці ж бо то, хлопці – як соколи!
Ха-ха, ха-ха,
Ха-ха-ха-ха-ха-ха, гей!

Дівчино, рибчино, чорнобривко моя,
Вийди, вийди, вийди, вийди
Чимскоріше до вікна,
Хлопці ж бо то, хлопці –
Як соколи!

Гей, видно село, широке село під горою,
Гей там ідуть наші січовії стрільці до бою.
Попереду славні старші отамани.
Хто охоту має, най йде з нами!
Ха-ха, ха-ха і т. д.

Гей, видно село, широке село під горою,
Гей, там ідуть наші січовії стрільці до бою.
А хто піде з нами, буде славу мати,
Підем за Україну воювати!
Ха-ха, ха-ха і т. д.

КОЛИСЬ, ДІВЧИНО МИЛА

(слова Левка Лепкого)

Колись, дівчино мила, а був це гарний час,
Як ще любов носила десь попід небо нас,
Ми мріяли, зітхали, кохання присягали,
А соловейко тьохкав, все тьох, тьох, тьох.

І був би я дівчину повіки так кохав,
І був би я єдину до серця пригортав,
І був би соловейко, і був би малесенький
Нам тьохкав на калині, все тьох, тьох, тьох.

Та десь війна взялася, і ось який кінець:
Дівчина віддалася, я – січовий стрілець.
Таке-то в нас кохання, закляття, сподівання,
Що в серденьку осталось лиш ох, ах, ах.

БО ВІЙНА – ВІЙНОЮ

(Марш обозників)
(слова Левка Лепкого)

Бо війна – війною, вісьта-вйо!
В тім є Божа сила, гатьта-вйо!
Як не заб'є тебе гостра куля,
То копитом, замість кулі, вб'є кобила.

Або що до чого,– вісьта-вйо!
Як заснеш на возі,– гатьта-вйо!
Впадеш з воза, брате, та й заб'єшся,
Впадеш з воза та й заб'єшся на дорозі.

А часами й гірше, вісьта-вйо!
Мусиш погибати, гатьта-вйо!
Бо не можеш собі із бабами –
Молодицями, дівками ради дати.

Попереду Цяпка, вісьта-вйо!
Під ним кінь дрімає, гатьта-вйо!
А як гляне, то аж серце в'яне,
А як гляне – серце в'яне, страх збирає.

Попереду Цяпка, вісьта-вйо!
В мапу заглядає, гатьта-вйо!
Чи далеко наша славна кадра,
Чи далеко славна кадра, всіх питає.

А позаду сотник, вісьта-вйо!
Руками махає, гатьта-вйо!
Чи далеко славний город Київ,
Чи далеко город Київ, всіх питає.

Гей, ти, пане сотник, вісьта-вйо!
Щось тут не до ладу, гатьта-вйо!
Раз ми йдемо впрост на Україну,
Раз ідем на Україну, раз дозаду.

І СНИЛОСЯ ЗНОЧІ ДІВЧИНІ

(слова Левка Лепкого)

І снилося зночі дівчині,
Що маки в саду одцвітали,
Що коні вороні сідлали –
І снилося зночі дівчині.

І снився сон дивний, нежданий,
Приснився той коник буланий,
І стрільчик приснився коханий –
Ах, снився сон дивний, нежданий.

І снився сон дивний, нежданий,
Приснився дівчині коханий,
Що другу цілує, мов п'яний,–
Поганий сон снився, поганий.

ЗАЖУРИЛИСЬ ГАЛИЧАНКИ

(слова Романа Купчинського)

Зажурились галичанки через тую зміну,
Що відходять усусуси та й на Україну.
Хто ж нас поцілує в уста малинові
Карі оченята, чорненькії брови,
Хто ж нас поцілує в уста малинові
Карі оченята, чорні брови.

Не журіться, галичанки, та вже є військові,
Вони краще обіймають, як стрільці січові.
Ті вас поцілуть в уста малинові
Карі оченята, чорненькії брови,
Ті вас поцілуть в уста малинові
Карі оченята, чорні брови.

Ой не будуть більш військові
з нами приставати.
І не будуть нас військові
за станові мати.
І не поцілують в уста малинові
Карі оченята, чорненькії брови,
І не поцілують в уста малинові
Карі оченята, чорні брови.
А як ви вже з України вернетеся знову,
І як вперше знов підете з нами на розмову,
Тоді вже цілуйте в уста малинові,
Карі оченята, чорненькії брови,
Тоді вже цілуйте в уста малинові,
Карі оченята, чорні брови.

ЯК З БЕРЕЖАН ДО КАДРИ

(слова Романа Купчинського)

Як з Бережан до кадри січовики манджали,
То краялось серденько із горя та печали.
Кервавилось серденько в хорунжого Осипа,
Як нам з очей зникала та Золотая Липа.

Кервавилось серденько, не тихло на хвилину,
Бо в Бережанах кидав хорошую дівчину:
«Прощай, моє Олятко, дівчино чорнобрива,
Нас нині розлучає та доля нещаслива.

Як прийде час веселий чи прийде зла година,
Я все тебе згадаю, що ти моя єдина».
Як дівчина почула такі слова закляття,
Склонила головоньку і впала у обняття.

Як з Лісник та й до кадри січовики манджали,
Кервавилось серденько від горя і печали.
Кервавилось серденько хорунжого Осипа,
Як нам з очей зникала та Золотая Липа.

Кервавилось серденько, не тихло на хвилину,
Бо в Лісниках він кидав кохануюю дівчину:
«Прощай, моя Стефуню, мій соняшний промінню,
Моя ти осолодо в воєнному терпінню.

Чи прийде час веселий, чи прийде зла година,
Я все тебе згадаю, що ти моя єдина»!
Як дівчина почула такі слова любови,
То в поцілуй зложила устонька корадьові.

Як стрільчики Січові до кадри доїжджали,
То спомини їх серця у грудях розривали.
Згадав і наш хорунжий зайняту вже Надвірну,
А в ній і одиноку свою дівчину вірну...

ЗАКВІТЧАЛИ ДІВЧАТОНЬКА

(слова Романа Купчинського)

Заквітчали дівчатонька
Стрільцеві могилу,
Замість мали заквітчати
Стрілецькую милу.

Невисокий хрест з берези
Заплели віночки,
Замість мали заплітати
Косу барвіночком.

І пісочком висипали
Стежечку довкола,
Замість мали простелити
Рушник до престола.

Схилилися дві черешні
Наліво й направо,
А на віттях вітер грає
Про стрілецьку славу.

ПОВІЯВ ВІТЕР СТЕПОВИЙ

Повіяв вітер степовий,
Трава ся похилила,
Впав в бою козак молодий,
Дівчина зажурилась.

А був то хлопець молодий —
Його б лише кохати!
Він впав, мов той сухий листок,
Повік буде лежати.

Летить ворон з чужих сторон
Та й жалібненько кряче:
«Вставай, козаче молодий,
Твоя дівчина плаче!»

Заплаче мати не одна,
Заплаче чорнобрива,
Бо не одного козака
Сира земля накрила.

НАКРИЛА НІЧКА

(слова Романа Купчинського)

Накрила нічка гай тихенько,
Земельку кругом,
Лиш вітер мряки жене злегенька
Над розісланим лугом.

І до любови накликає
Чарівниченько соловій,
А місяць срібний розтягає
Чарівну пряжу мрій.

Там, при окопах, на долині,
Стоїть поручник молодий,
Йому по хвилі вилітає
Зітханнячко з грудий:

«Спи, дівчино, спи, кохана,
Злоті мрії сни
І про мене, голубонько,
Не забудь, спімни».

А там у Львові музики грають,
Танець жваво йде,
Дівочі очі, як зорі сяють,
Любка всім перед веде.

І усміхається чарівно,
І клонить голову на грудь,
А сотник просить, сотник молить:
«Кохана, не забудь!»

Сіріє ранок, світла гаснуть
Тяжіє сонна голова,

А сотник шепче ще до ушка
Прощальнії слова:

«Спи, дівчино, спи, кохана,
Злоті мрії сни
І про мене, голубонько,
Не забудь, спімни!»

Ударив гранат, як грім гримучий,
Землю розгорнув,
Збудив окопи, і ліс дрімучий,
І ставок, що вже заснув.

Там, при окопах, при долині,
Лежить поручник молодий,
Йому потічком випливає
Червона кров з грудий.

І знову стихло все довкола,
Ставок заснув, здрімався ліс,
А тільки вітер по соснині
Зітхання тихе ніс:

«Спи, дівчино, спи, кохана,
Злоті мрії сни
І про мене, голубонько,
Не забудь, спімни».

ГЕЙ, ТАМ НА ГОРІ СІЧ ІДЕ

(слова Кирила Трильовського)

Гей, там на горі Січ іде,
Гей, малиновий стяг несе.
Гей, малиновий, наше славне товариство,
Гей, марширує: раз, два, три.

Карпатська Січ нам дорога,
Гей, як та мати всім одна.
Гей, як та мати, наше славне товариство,
Гей, марширує: раз, два, три.

Гей, попереду кошовий,
Гей, як той орел степовий,
Гей, як той орел, наше славне товариство,
Гей, марширує: раз два, три.

Гей, попереду осавул,
Гей, твердий хлопець, як той мур,
Гей, твердий хлопець, наше славне товариство,
Гей, марширує: раз, два, три.

Гей, а по боках четарі,
Гей, то сторожі огневі,
Гей, то сторожі, наше славне товариство,
Гей, марширує: раз, два, три.

Гей, отамане, батьку наш,
Гей, веди, батьку, вперед нас,
Гей, веди, батьку, наше славне товариство,
Гей, марширує: раз, два, три.

Гей, молод хлопче, позір май,
Гей, та до Січі приставай,

Гей, та до Січі, наше славне товариство,
Гей, маширує: раз, два, три.

Гей, повій, вітре, з синіх гір,
Гей, на наш прапор, на топір,
Гей, на наш прапор, наше славне товариство,
Гей, маширує: раз, два, три.

Гей, повій, вітре, із степів,
Гей, дай нам силу козаків,
Гей, дай нам славу, наше славне товариство,
Гей, маширує: раз, два, три.

Гей, дай нам силу й відвагу,
Гей, Україні на славу,
Гей, Україні, наше славне товариство,
Гей, маширує: раз, два, три.

ПОДАЙ, ДІВЧИНО, РУКУ НА ПРОЩАННЯ

Подай, дівчино, руку на прощання,
Може, що в послідній раз.
Прийшла хвилина, час іти до бою,
Мушу сповняти наказ.

Темної ночі ми йшли до бою,
І ясні зорі сіяли.
Гармати били, а ми наступали,
Один по другому падали.

Ой бачив я, бачив раненого друга,
Він ще живий на землю впав,
З грудей червона кров текла рікою,
Він останні слова промовляв:

«Напишіть до батька, напишіть до неньки,
Напишіть до вірної дівчини,
Щоб мене ховали в неділю раненько
О піввосьмої години».

Не було там батька, не було там неньки,
Не було і любої дівчини,
Лише побратими за ним заплакали
Й довго стояли коло могили.

НЕ ЖУРІТЬСЯ, МИЛІ БРАТТЯ

Не журіться, милі браття, (2)
Вже повстало Закарпаття. (2)
Тридцять тисяч воювали, (2)
Кров невинну проливали. (2)

Понад Хустом ворон кряче, (2)
На Вкраїні мати плаче. (2)
Мати плаче на Вкраїні, (2)
А дівчина — на могилі. (2)

«Не плач, мати, та й не тужи, (2)
Порубали та й не дуже. (2)
Лем головку начетверо, (2)
А серденько — нашестеро». (2)

Летять кулі за кулями, (2)
Тече кровця річечками. (2)
Несе річка біле тіло, (2)
А дівчині серце мліло. (2)

Несе, несе сестрі брата, (2)
Жоні — мужа, дітям — тата. (2)
Ой туй трупи не ховають, (2)
Похорони не справляють. (2)

Тільки ворон серед ночі (2)
Вибирає сірі очі. (2)
Не журіться, милі браття, (2)
Вже повстало Закарпаття. (2)

Та зелена Верховина — (2)
Закарпатська Україна. (2)

ВЖЕ ВЕСНА ВОСКРЕСЛА

Вже весна воскресла,
Трави зеленіють.
Там, на Закарпатті,
Могили чорніють. (2)

Могили чорніють
Свіжо насипані,
Там лежать герої,
Що за волю впали. (2)

Боролись завзято,
Не було різниці —
Жінки брали коси,
А люди — рушниці. (2)

Ой тут же нам, браття,
Нині помирати
І не будуть знати ні батько,
Ні мати. (2)

ЗА УКРАЇНУ

(слова Миколи Вороного)

За Україну!
З огнем завзяття
Рушаймо, браття,
Всі вперед!
Слушний час
Кличе нас —
Ну ж бо враз
Сповнять святий наказ!

Приспів:
За Україну,
За її долю,
За честь і волю
За народ!
(Приспів повторюється
після кожних двох куплетів).

Ганебні пута
Ми вже порвали
І зруйнували
Царський трон.

З-під ярем
І з тюрем,
Де був гніт,
Ми йдем на вільний світ!
О Україно! рідна Ненько,
Тобі вірненько присягнем,
Серця кров
І любов —
Все тобі
Віддати в боротьбі!

ОЙ У ЛУЗІ ЧЕРВОНА КАЛИНА

(слова Степана Чарнецького)

Ой у лузі червона калина похилилася,
Чогось наша славна Україна зажурилася.
А ми тую червону калину піднімемо,
А ми нашу славну Україну, гей, гей, розвеселимо

Машерують наші добровольці у кривавий тан,
Визволяти братів-українців з московських кайдан.
А ми наших братів-українців визволимо,
А ми нашу славну Україну, гей, гей, розвеселимо

Гей, у полі ярої пшениці золотистий лан,
Розпочали стрільці українські з ворогами тан!
А ми тую ярую пшеницю ізберемо,
А ми нашу славну Україну, гей, гей, розвеселимо!

Як повіє буйнесенький вітер з широких степів,
То прославить по всій Україні січових стрільців.
А ми тую стрілецькую славу збережемо,
А ми нашу славну Україну гей, гей, розвеселимо!

ДУБЕ, ДУБЕ ЗЕЛЕНИЙ

— Дубе, дубе зелений. (2)
А хто ж тебе буде рубав,
Як я буду машеровав?
Дубе, дубе зелений...

— Хлопче, хлопче молодий,
Інший мене буде рубав,
А ти будеш машеровав,
Хлопче, хлопче молодий...

— Травко, травко шовкова,
А хто ж тебе буде косив,
Як я буду шаблю носив?
Травко, травко шовкова...

— Хлопче, хлопче молодий,
Інший мене буде косив,
А ти будеш шаблю носив,
Хлопче, хлопче молодий.

— Жінко, жінко гарная,
Хто ж тя буде обнімати,
Як я буду воювати?
Жінко, жінко гарная...

— Хлопче, хлопче молодий,
Інший буде обнімати,
А ти будеш воювати,
Хлопче, хлопче молодий.

— Винце, винце червлене,
А хто ж тебе буде пити,
Як я буду в землі гнити?
Винце, винце червлене...

— Хлопче, хлопче молодий,
Інший буде мене пити,
А ти будеш в землі гнити,
Хлопче, хлопче молодий.

ЛЕНТА ЗА ЛЕНТОЮ

Вже вечір, вечоріє
Повстанське серце б’є
А лента, за лентою
Набої подає.

Приспів:
Ах, лента, за лентою
Набої подавай
Український повстанче
В бою не відступай.

Ах, лента, за лентою
Колишеться трава
Йде армія повстанців
Це армія — УПА.

У марші цілу нічку,
А в ранішній зорі
Почалися завзяті,
Запеклі бої.

А ворог атакує
І преться щосил —
Юнак-кулеметник
Їх вправно косив.

Як сонце сходило,
Втомлений юнак:
Упав він ранений,
Упав він навзнак.

До нього санітарка
Поспішно іде,

В обличчя вдивляючись
Його впізнає.

Він в неї вдивляєсь —
Пече в грудях рана,
А біля кулемета —
Дівчина кохана.

А ворог атакує...
В останній момент —
І знову відізвався
Затихлий кулемет.

Хто любить Україну,
Хто любить свій народ
Той піде у повстанці
Без всяких перешкод.

Ми будем карати
Ще й різати ножем —
Прокляту комуну
З України проженем.

Розіб'єм мадярів
Румунів, ляхів
За Волгу проженемо
Проклятих москалів.

Були у нас повстанці,
Тепер у нас «Тризуб»,
Москалику тримайся,
Ми б'ємо три за зуб.

КОМАРИК

(повстанський варіант)

Ой, що ж то за шум учинився?
Що Комарик до повстанців зголосився.

Зголосився Комар до повстанців.
Щоб кусати москалів-голодранців.

Щоб кусати москалів, ще й німоту.
Щоб не було на Вкраїні голоти.

Примістився Комар на дубочку.
Закріпив скоростріл на листочку.

Та зірвалася на раз шура-бура.
Вона того Комарика з дуба здула.

І упав наш Комар на помості.
Поламав москалям ребра й кості.

Поховали москалів не по-людськи,
Видно руки, видно ноги, видно пупці.

Поховали москаля, як собаку,
Видно руки, видно ноги, видно сраку.

Поховали москаля край дороги,
Видно руки, видно ноги, видно роги.

Поховали москаля у куфайці,
Видно руки, видно ноги, видно яйці.

МАРШ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

Зродились ми великої години
З пожеж війни і з полум'я вогнів,
Плекав нас біль по втраті України
Кормив нас гнет і гнів на ворогів.

І ось ідемо в бою життєвому
Тверді, міцні, незламні мов граніт
Бо плач не дав свободи ще нікому,
А хто борець, той здобуває світ.

Не хочемо ні слави, ні заплати
Заплатою нам розкіш боротьби,
Солодше нам у бою умирати,
Як жити в путах, мов німі раби.

Доволі нам руїни і незгоди,
Не сміє брат на брата йти у бій,
Під синьо-жовтим прапором свободи
З'єднаєм весь великий нарід свій.

Велику Правду для усіх єдину
Наш гордий клич народові несе:
Батьківщині будь вірний до загину,
Нам Україна вище понад все!

Веде нас в бій борців упавших слава,
Для нас закон найвищий та наказ —
Соборна Українська Держава
Вільна, міцна, від Сяну по Кавказ!

МИ ЗРОДИЛИСЬ ІЗ КРОВИ НАРОДУ

Ми зродились із крови народу
Колисала нас грізна тюрма
Гартували бої за свободу
І ненависть до ганьби й ярма.

Приспів:
Смерть, смерть, ляхам смерть
Смерть московсько-жидівській комуні
В бій кривавий ОУН нас веде.

Нам братів на очах катували
І знущались над нами кати
Так повстанем ж ударом навали
Хай не встане вже ворог лихий.

Ми всі вірні сини України
Грізні месники наших братів
Ми чекаємо тільки хвилини.
Ждем наказу «Громіть ворогів».

НАС ПИТАЮТЬ, ЯКОГО МИ РОДУ

Нас питають, якого ми роду
І для кого торуємо шляхи
Та ж то ми на вратах Царгороду
Залишили залізні щити.

Та ж то наша долоня шершава
Так стискала залізо меча,
Що дрижала зухвала Варшава
І султан мимоволі мовчав.

Ми вводили в Москву Сигизмунда,
Під Полтаву варязькую рать,
Ми карали Росію за Суздаль,
За Базар ми ще будем карать.

Нас далеко у світі всі знали,
Пам'ятали поляглих ми кров
Ми загарбників люто карали
І карати устанемо знов.

Ми не скажемо: Досить вже, досить,
Не почуєте наших плачів.
Ще будуть наші пальці тримати
Ці насичені кров'ю мечі.

І стоїть пограбована хата,
Та в руїнах лежить Батурин...
Плаче, тужить знедолена мати
І забутий всіма Чигирин.

Хай горить пограбована хата,
Хай в руїнах лежить Чигирин —
Переможемо, знищимо ката,
А не вийдемо в безвість чужин!

Ми йдемо своїм визвольним шляхом,
Нас єднає великий наш чин.
Стане степ українцеві братом
І повстане новий Батурин.

ТАМ ПІД ЛЬВІВСЬКИМ ЗАМКОМ СТАРИЙ ДУБ СТОЯВ

Там під Львівським замком старий дуб стояв,
А під тим дубочком партизан лежав.
Він лежить не дише, так неначе спить,
Золотим волоссям вітер шелестить.

А побіля нього матінка стоїть,
Сльози проливає й стиха говорить:
«Сину ж ти мій, сину, дитино моя –
були б тя не вбили, якби не війна.

Було вас у мене п'ятеро синів,
Ти був наймолодший, сину мій Андрій.
Ти був ще маленький, батько в бою впав,
Він за Україну голову поклав.
Я ж тебе кохала, я ж тя берегла —
А тепер могила тут буде твоя».

А позаду неї отаман стоїть,
З повним жалю серцем, тихо говорить:
«Ой не плачте, мамо, син героєм став
Він за Україну голову поклав.
Він за Україну, за свій рідний край,
Щоб по Україні не ходив москаль».

Тече річка Тиса, в ній московська кров,
Москалів ми били, будем бити знов.
Там під Львівським замком хрест березовий,
А на тому хресті Тризуб золотий.

Я СЬОГОДНІ ВІД ВАС ВІД'ЇЖДЖАЮ

Я сьогодні від вас від'їжджаю
Боронитиріднесенький край.
Може вернусь, а може загину
Ти, дівчино, про мене згадай.

І згадай ті щасливі хвилини,
Як любились-кохалися ми.
Твоє личко рожевий цвіточок,
Твої очі чарують мене.

Ой гукала старенькая мати,
Свого сина в вікно вигляда.
Чи поверне він з Чорного лісу,
Чи покращить матусі життя?

Ой не плач, не ридай, стара мати,
Твого сина на світі вже нема
Він загинув у страшному бою,
Залишилась могила сумна.

Там у полі чорніє могила,
На ній в'ється шовкова трава,
Познімайте ви, хлопці, шоломи
Бо вже вірного друга нема.

Поскидали вони мазепинки,
І клялися за нього помстить.
Щоб вже кров не лилася даремно,
І щоб неньку стару звеселить.

Гей друзі, помстіть смерть свого брата,
Що віддав своє юне життя
В боротьбі із наїзником-катом,
Щоб повстала Вкраїна вільна.

КОЛЯДИ

БОГ ПРЕДВІЧНИЙ

Бог предвічний народився,Прийшов днесь із небес,
Щоб спасти люд свій весь, І утішився.

В Вифлеємі народився:Месія, Христос наш
І Пан наш, для всіх Нас нам народився.

Ознаймив се Ангел Божий: Наперед пастирям,
А вчера звіздарям І земним звірям.

Діва Сина як породила, Звізда ста, де Христа
Невіста Пречиста Сина зродила.

Тріє цари несуть дари До Вифлеєм міста,
Де Діва Пречиста Сина повила.

Звізда їм ся об'явила В дорозі о Бозі,
При волі, при ослі Їм ознаймила:

– Тріє царі, де ідете? – Ми ідем в Вифлеєм
Віншуєм спокоє І повернемся.

Іншим путем повернули, Погану, безстидну,
Безбожну Іроду Не повідали.

Йосифові Ангел мовить: – З Дитятком і з Матков,
З бидлятком, ослятком Най ся хоронить.

«Слава Богу!» заспіваймо, Честь Сину Божому
І Пану нашому Поклін віддаймо.

В ВІФЛЕЄМІ НОВИНА

В Віфлеємі новина:
Діва Сина породила.
Породила в благодати
Непорочна Діва-Мати Марія.
Положила на сіні
В віфлеємській яскині.
Йосип Діву потішає,
Повивати помагає Марії.
Слава Богу і хвала
У вертепі настала:
З неба ангели злітають,
З Сином Божим прославляють Марію.
Серед темної ночі
Дивне світло б'є в очі —
Ясна зоря засвітила,
Де Дитятко породила Марія.
Недалеко на горі
Пасли стадо пастирі,
До вертепу прибігають
І з Дитятком там вітають Марію.
На коліна падають,
Подарунки складають:
«Що убогий дати може —
Жертвуємо, Сину Божий, Марії».
Ще приходять три царі
Аж зі Сходу звіздарі,
Для Ісуса ставлять щиро
Ладан, золото і миро Марії.
І ми з ними поспішім,
Богу дари принесім,
У покорі прибігаймо,
З Божим Сином прославляймо Марію.

БОГ СЯ РОЖДАЄ

Бог ся рождає – хто ж то може знати!
Ісус му ім'я, Марія му Мати!

Приспів:
Тут Ангели чудяться,
Рожденного бояться,
А віл стоїть, трясеться,
Осел смутно пасеться.
Пастиріє клячуть,
В плоти Бога бачуть,
Тут же, тут же,
Тут же, тут же, тут!

Марія му Мати прекрасно співає,
І хор Ангельський їй допомагає!

Йосиф старенький колише Дитятко:
– Люляй же, люляй, мале Отрочатко!

Три славні царі к вертепу приходять,
Ладан і смирну, золото приносять.

А пастиріє к Ньому прибігають,
І яко Царя своєго вітають.

І ми днесь вірно к Ньому прибігаймо,
Рожденну Богу хвалу, честь віддаймо.

ВО СТРАНІ ЮДЕЙСЬКІЙ

Во страні юдейській Віфлеєм стоїть,
Звізда над вертепом ясненько блищить
Небеса сіяють, ангели поють,
Предвічному Богу хвалу воздають.

Пастушки на полі стадо стерегли,
Пречистую Діву в печері знайшли.
Прийшли до печери стаду корму дать.
Дивляться у ясла — а там Божа Мать.

Маленький Младенець в пеленах повит,
В Пречистої Діви на руках лежить.
На руках тримає і кормить Його,
І в ручки цілує Сина своєго.

О Господи Боже, Створителю наш,
Ти благослови нам цей радісний час!

ВСЕЛЕННАЯ, ВЕСЕЛИСЯ

Вселенная, веселися,
Бог од Діви днесь родився.
У вертепі небагатім,
Там Христові честь віддати
Три царі, три царі приходять.

Ладан, миро, злато в дарі
Принесли Йому три царі.
Народженому Цареві,
Всього світу Господеві,
Віддали, віддали в покорі.

І пастирі прибігають,
На сопілках вигравають,
Бо пізнали, що роджений —
Бог, з Марії воплощений,
Чистої, чистої Дівиці.

«Ти, Йосифе, не смутися,
Це Спаситель народився!
Радість Він тобі приносить,
Нам спасіння всім голосить
Віднині, віднині, довіку!»

І ангели припадають,
«Слава во вишніх!» — співають,
Народженому Дитяті
Поспішають честь віддати, Богові,
Богові у яслах.

Пастирям уподобімся,
Родженому поклонімся,
Щоб дозволив мирно жити,
Смуток в радість замінити
Нам усім, нам усім на землі.

ДИВНАЯ НОВИНА

Дивная новина:
Нині Діва Сина
Породила в Віфлеємі
Марія єдина.
Не в царській палаті,
А межи бидляти.
Во яскині, у пустині,
Треба то всім знати.
Що то є Божиста,
Марія Пречиста
І рождає, вповиває
Його як невіста.
На руках тримає
І Йому співає,
Всемогутнім Створителем
Його називає.
Каже: «Люляй, Сину!
Ти — моя Дитино!
Коли Ти мене Сам вибрав
За Матір єдину!
Нині Ти смиренний,
Сину Божественний!
Спи доволі, в добрій долі,
Младенче блаженний.
Я в Тобі надію,
Дорогий, лелію:
Де Сам будеш, мене візьмеш,
Ти, мій Добродію!
Скажи, Правосуде,
Де хто з вірних буде?
Най зі мною пред Тобою
Стануть усі люди.
Будемо молити
І Тебе просити:
«Дай нам, Сину, в Твоїм царстві
Віки вічні жити».

КОЛИ БОЖА МАТИ

Коли Божа Мати по світу ходила,
Вона своє Дитя (2) в утробі носила,
Прийшла до багача, (2) на нічку просилась.

«Пане господарю, переночуй мене,
Бо темная нічка (2) заходить на мене».
А той пан господар не схотів прийняти
Та й наказав слугам (2) собак поспускати.

А тії собаки Матір Божу знали,
Вони перед Нею (2) на коліна впали.
А Божая Мати по світу ходила,
Прийшла до бідного (2), на нічку просилась.

«Ой рад би я, рад би Тебе ночувати,
Та й не маю я що (2) вечеряти дати».
«Не хочу, не хочу вечереньки твоєй,
Тільки впусти мене (2) до стаєнки своєй».

«Вставай, жінко, вставай, чого ж ти не встала?
Над нашей стаєнкой (2) ясність запалала.
Чи то сонце сходить, чи місяць заходить,
Чи то Божа Мати (2) Ісусика родить».

«Якби була знала, що Мати з Ісусом,
Була б застелила (2) біленьким обрусом.
Якби була знала, що то Мати Божа,
Була б запросила (2) до своєго ложа.

З дітками малими лягла б під порогом,
А Матір — на ліжко (2) з своїм Сином-Богом
Прости мені, Мати, всю мою провину».
А ми всі воздаймо (2) славу Богу-Сину.

НЕБО І ЗЕМЛЯ

Небо і земля (2) нині торжествують,
Ангели й люди (2) весело празнують.

Приспів:
Христос родився,
Бог воплотився,
Ангели співають,
Царі вітають,
Поклін оддають,
А пастирі грають,
Чудо, чудо повідають.

*(Приспів повторюється
після кожних двох рядків)*

У Віфлеємі (2) весела новина:
Пречиста Діва (2) породила Сина!

Слово Отчеє (2) взяло на ся тіло:
В темряві земній (2) сонце засвітило.

Ангели служать (2) своєму Королю,
Та у вертепі (2) творять Його волю.

Три славні царі (2) поклонитись просять,
Ладан і смирну, (2) золото приносять.

Царю і Богу (2) тоє все дарують,
Пастирі людям (2) дивну вість сказують.

І ми рожденну (2) Богу поклін даймо,
«Слава во вишніх!» — (2) Йому заспіваймо.

НОВА РАДІСТЬ СТАЛА

Нова радість стала,
Яка не бувала:
Над вертепом звізда ясна
Світу засіяла.

Де Христос родився,
З Діви воплотився,
Як чоловік пеленами
Убого повився.

Ангели співають,
Славу сповіщають,
На небесах і на землі
Мир проповідають.

Давид вигравав,
В гуслі ударяє,
Мелодійно і предивно
Бога вихваляє.

І ми теж співаймо
Христа прославляймо,
Із Марії рожденного
Щиро всі благаймо:

«Ой Ти, Царю, Царю,
Небесний Владарю,
Даруй літа щасливії
Цьому господарю.

Цьому господарю
Та ще й господині,
Даруй волю, даруй долю
Нашій неньці Україні!»

ОТВОРІТЬ ВІКНО

Отворіть вікно, скажу вам радость, Челядко,
Родився Ісус во Віфлеємі Раненько.
Вставай, газдинько, печи колачі, Дай, Боже,

Бо ідуть до тя колядовати трояки гості Раненько.
Первий до тя йде місячик ясний Раненько,
Другий до тя йде — сонічко ясне Раненько,
Третій до тя йде — звіздочки ясні Раненько.

ПО ВСЬОМУ СВІТУ СТАЛА НОВИНА

По всьому світу стала новина:
Діва Марія Сина зродила,
Сіном притрусила,
В яслі положила
Господнього Сина.

Діва Марія Бога просила:
«В що ж би Я Сина свого повила?
Ти, небесний Царю,
Пришли Мені дари,
Сього дому господарю».

Зійшли ангели з неба до землі,
Принесли дари Діві Марії:
Три свічки воскові
Ще й ризи шовкові
Ісусові Христові.

Засіяла звізда з неба до землі,
Зійшли ангели к Діві Марії.
Співають їй пісні,
Господній Невісті
Радости приносять.

ТАЙНА НАМ СЯ ЯВЛЯЄ

Тайна нам ся являє, Діва Сина рождає!
Небеса, небеса, небеса славлять, славлять! (2)

Ангели ся удивляють,
Пастирі поклін оддають Новорожденному.
«О Йосифе старенький, Плаче Ісус маленький.
Помагай, помагай, помагай Його, Його (2)

Чистій Діві колисати І пісню Йому співати:
«Люлі, Пане наш!»
Народився убого, Засмутив багатого,
Ірода, Ірода, Ірода злого, злого; (2)

Він бо дітей убиває, Вбити теж Христа бажає
Новорожденного.
«О Іроде безумний, Який ти нерозумний!
Ти не знав, ти не знав, ти не знав цього, цього, (2)

Що Христос наш ввік триває,
Благодать на нас зсилає.
І вічне життя!»
З дарами царі прийшли,
Честь Христові оддали —
Нашому, нашому, нашому Богу, Богу. (2)

На цілий світ прославляли, Христа в яслах повітали
В біднім вертепі.
І ми Його вітаймо,Враз Йому заспіваймо:
«Виростай, виростай, виростай, Спасе, Спасе, (2)

Дай нам в мирі всім прожити
Та повік Тебе хвалити
Нарожденного».

ВО ВИФЛЕЄМІ НИНІ НОВИНА

Во Вифлеємі нині новина:
Пречиста Діва зродила Сина,
В яслах сповитий поміж бидляти,
Спочив на сіні Бог необнятий.

Вже Херувими славу співають,
Ангельські хори Пана витають,
Пастир убогий несе, що може,
Щоб подарити Дитятко Боже.

А ясна зоря світу голосить:
Месія радість, щастє приносить!
До Вифлеєма спішіть всі нині,
Бога звитайте в бідній Дитині!

За світлом зірки, десь аж зі сходу
Йдуть три владики княжого роду,
Золото дари, кадило, миро
Враз з серцем чистим несуть в офіру.

Марія Мати Сина леліє,
Йосиф старенький пелени гріє,
А Цар всесвіта в зимні і болю
Благословить нас на ліпшу долю.

Ісусе милий, ми не богаті,
Золота дарів не можем дати,
Но дар ціннійший несем від мира,
Се віра серця, се любов щира.

Глянь оком щирим, о Божий Сину,
На нашу землю, на Україну,
Зійшли їй з неба дар превеликий,
Щоб Тя славила во вічні віки.

СПИ, ІСУСЕ, СПИ

Спи, Ісусе, спи, спатоньки ходи!
Я Тебе му колисати,
Пісоньками присипляти:
Люлі, серденько, люлі.

Спи, Лелійко, спи, головку склони.
Ту на рученьки Марії,
Бач Вона Тебе леліє:
Люлі, серденько, люлі.

Спи, Убогий, спи, рученьки зложи!
Йосифа, що лиш не видати,
Несе хлібця Тобі дати:
Люлі, серденько, люлі!

Спи, Терпінє, спи, очка зажмури!
Не питай, що колись буде,
Що зготовлять хрест Ти люди…
Люлі, серденько, люлі.

Спи, Зірничко, спи, сни про небо сни!
Слава Богу в вишних буди,
Мир на земли, благо людем!
Люлі, серденько, люлі.

Спи, Ісусе, спи, Серце вітвори,
Най при Ньому спочиваю
Ту на земли і там в раю
Люлі, серденько, люлі!

ПІСНІ ПРО КОХАННЯ
ТА РОДИННО-ПОБУТОВІ

ПО САДОЧКУ ХОДЖУ

По садочку ходжу, кониченька воджу,
Через рідну неньку нежонатий ходжу. (2)

Через рідну неньку, через рідні сестри
Не можу кохану додому привести. (2)

Доле моя, доле, що мені діяти?..
Тільки тебе одну буду вік кохати. (2)

По садочку ходжу, кониченька воджу,
Через рідну неньку ножонатий ходжу. (2)

ЧОМ ТИ НЕ ПРИЙШОВ

«Чом ти не прийшов,
Як місяць зійшов,
Я тебе чекала,
Чи коня не мав,
Чи стежки не знав,
Мати не пускала?» (2)

«І коня я мав,
І стежку я знав,
І мати пускала.
Найменша сестра,
Бодай не зросла,
Сідельце сховала. (2)

А старша сестра
Сідельце знайшла,
Коня осідлала:
«Поїдь, братику,
До дівчиноньки,
Що тебе чекала». (2)

СИДЖУ Я КРАЙ ВІКОНЕЧКА

Сиджу я край віконечка,
На зорі поглядаю.
Сиджу я край віконечка
Та й так собі думаю.

Чи прийдеш, милий, ти, чи ні,
Що часто так мені снишся?
Підходжу ближче до вікна,
А він стоїть, сміється.

«Ага, мила, ага, мила,
Як важко виглядати!
Личко твоє помарніло,
Краси вже не впізнати.

Так дай, мила, уста свої,
Нехай ще раз поцілую,
Серце моє горить вогнем,
Любов до тебе я чую».

Любов-кохання, як той цвіт,
Що рано відцвітає,
Як той метелик, що навесні
До мене прилітає.

Так збережім серця свої,
Щоб не кохалися зрання,
Бо зацвітуть сади навесні —
Не вернеться кохання.

ЗА НАШИМ СТОДОЛОМ

За нашим стодолом
Видно чуже село.
Сюди повернуся,
Туди повернуся —
Ой як ми весело!

Попід ліс темненький
Зелена ліщина,
Запала ми в душу,
Любити ї мушу,
Молода дівчина.

«Мамко моя, мамко,
За кого мя даєш?
Він мя буде бити,
Не буде любити,
Що собі думаєш?

Віддай мене, мамко,
За кого я хочу.
Як мя буде бити,
Не буде любити —
Нікому не скажу».

ОЙ ЗВІДСИ ГОРА

Ой звідси гора,
А звідти друга,
Межи тими гороньками
Ясная зоря.
Я собі думав,
Що зоря зійшла,
А то моя дівчинонька
По воду пішла. (2)

«Дівчино моя,
Напій ми коня».
— «Не напою, бо ся бою,
Бо ще-м не твоя.

Як буду твоя,
Напою ти два
З студеної кирниченьки,
З нового відра».
А кінь воду п'є,
Копитами б'є.
«Сокотися, моя мила,
Бо тя забіє». (2)

«Кіть мя забіє,
Смерть моя буде,
Є у мене менша сестра,
То твоя буде».
«Як моя буде,
Най здрава жиє,
Куплю я їй паленочки,
Най ся напіє».

ІВАНКУ, ІВАНКУ, КУПИ МИ РУМ'ЯНКУ

Іванку, Іванку,
Купи ми рум'янку, (2)
Вби-м ся рум'янила, (2)
Як піду до танку.
У мого Іванка
За шапков косиця, (2)
Тоді від мя іде, (2)
Як зійде зірниця.
Серед села липа
Барвінком обвита. (2)
Кажуть люди, Йванку, (2)
Що я буду бита.

Темна нічка, темна
До самого ранку.(2)
Любила-м та й буду (2)
Я тебе, Іванку.
Іванку, Іванку,
Не ходи за нами, (2)
Не топчи зіллячко (2)
Білими ногами.
Бо тото зіллячко
Я сама садила (2)
Того рочку, Йванку, (2)
Я тя полюбила.

ШИРОКОЄ БОЛОТИЩЕ

Широкоє болотище вода залляла,
Полюбив я дівчиноньку, мати не знала.

Приспів:
Ой жаль, жаль серцю буде,
Візьмуть її люде, (2)
Моя не буде.
(Приспів повторюється
після кожних двох рядків).

Копав, копав криниченьку неділеньку — дві,
Любив, кохав дівчиноньку людям, не собі.

А вже з тої криниченьки орли воду п'ють,
А вже мою дівчиноньку до шлюбу ведуть.

Один веде за рученьку, другий за рукав,
А мені ся серце крає, що не я ї взяв.

РОЗПРЯГАЙТЕ, ХЛОПЦІ, КОНІ

Розпрягайте, хлопці, коні
Та лягайте спочивать!
А я піду в сад зелений,
В сад криниченьку копать.

Копав, копав криниченьку
У вишневому саду...
Чи не вийде дівчинонька
Рано-вранці по воду? (2)

Вийшла, вийшла дівчинонька
В сад вишневий воду брать,
А за нею козаченько
Веде коня напувать.

Просив, просив відеречка —
Вона йому не дала,
Дарив, дарив з руки перстень
Вона його не взяла.

— Знаю, знаю, дівчинонько,
Чим я тебе розгнівив,
Що учора ізвечора
Із другою говорив.

ОЙ ЛЕТІЛА ГОРЛИЦЯ ЧЕРЕЗ САД

Ой летіла горлиця через сад,
Через сад.
Розпустила пір'ячко на весь сад,
Гей, на весь сад.

А хто ж теє пір'ячко ізбере,
Ізбере.
Та той мене, молодую, забере,
Гей, забере.

На курочці пір'ячко рябоє,
Рябоє.
Любімося, серденько, обоє,
Гей, обоє.

На курочці пір'ячко в один ряд,
В один ряд.
Любімося, серденько, в один лад,
Гей, в один лад!

ОЙ ЗА ГАЄМ, ГАЄМ

Ой за гаєм, гаєм, гаєм зелененьким,
Там орала дівчинонька воликом чорненьким. (2)

Орала, орала, не знала гукати,
Та й найняла козаченька на скрипочці грати. (2)

Грає козак, грає, бровами моргає,
Вража його мати знає, чого він моргає. (2)

Чи на мої воли, а чи на корови,
Чи на моє біле личко, чи на чорні брови. (2)

Воли та корови — усі поздихають,
Біле личко, чорні брови повік не злиняють! (2)

ОЙ МІСЯЦЮ, МІСЯЧЕНЬКУ

Ой місяцю, місяченьку, не світи нікому,
Тільки світи миленькому, як іде додому. (2)

Світи йому ранесенько та й розганяй хмари,
А як же він іншу має, то зайди за хмари. (2)

Світив місяць, світив ясно та й зайшов за тіни,
А я, бідна, гірко плачу: зрадив мене милий. (2)

«Або ж мене вірно люби, або ж навік лиши,
Або ж мої карі очі на папері спиши». (2)

«Писав же я на папері, пишу й на китайці».
«Як не спишеш ти звечера, то я умру вранці». (2)

ОЙ ЗАСВІТИ, МІСЯЧЕНЬКУ

Ой засвіти, місяченьку та й на той перелаз. (2)
Прийди, прийди, мій миленький, до мене ще хоч раз. (2)

Прийди, прийди, мій миленький, та й під віконечко,
А я скажу своїй мамці, що зійшло сонечко. (2)

Не спала я цілу нічку, не спала, не спала, (2)
Бо сиділа на припічу, милого чекала. (2)

Ой у полі жито, жито стелиться низенько, (2)
Ой як добре тій дівчині, що милий близенько. (2)

Ой орали сиві воли та зламали ярмо. (2)
«Заплати ми, люба дівчино, що-м тя любив дармо». (2)

«Я вже тобі, мій миленький, давно заплатила, (2)
Цілував ти моє личенько, ще-м була дівчина». (2)

Ой засвіти, місяченьку, та й на наш перелаз. (2)
«Вийди, вийди, мій миленький, до мене ще хоч раз». (2)

«Я до тебе більш не прийду, нехай другий іде, (2)
Є у мене гарна дівчина, котра на мене жде». (2)

Світив, світив місяченько та й зайшов за гору, (2)
Махнув милий рученькою та й пішов додому. (2)

Щоб ті трави повсихали, що так рано цвіли, (2)
Щоб ті люди щастя не мали, що нас розлучили. (2)

ЧЕРЕЗ РІЧЕНЬКУ, ЧЕРЕЗ БОЛОТО

Через річеньку, через болото
Подай рученьку, моє золото,
Подай рученьку, подай другую,
Подай личенько, най поцілую.

«Ой ти, дівчино зарученая,
Чого ж ти сумна, невеселая?»
— «Ой як я маю весела бути,
Кого любила, тяжко забути».

«Ой ти, дівчино, очима блудиш,
Сама не знаєш, кого ти любиш».
«Ой знати знаю, кого кохаю,
Лиш то не знаю, з ким жити маю».

«Ой ти, дівчино-чарівниченько,
Причарувала моє серденько,
Причарувала серце і душу,
Тепер я тебе любити мушу».

«Зійду на поле, гляну на море,
Сама я знаю, що мені горе,
Сама я знаю, чого я плачу,
Свого милого вже не побачу».

ЧОРНІ ОЧКА, ЯК ТЕРЕН

Чорні очка, чорні очка, як терен. (2)
Чорні очка, як терен, як терен, як терен,
Коли ми ся поберем, поберем?

«Поберемся, поберемся в неділю, (2)
Поберемся в неділю в неділю, в неділю,
маю в Бога надію, надію.

«Де ж ти мене, де ж ти мене поведеш, (2)
Де ж ти мене поведеш, поведеш, поведеш,
Коли хати не маєш, не маєш?»

«Поведу тя, поведу тя в чужую, (2)
Поведу тя в чужую, чужую, чужую,
Поки свою збудую, збудую».

«Збудуй хату, збудуй хату з лободи, (2)
Збудуй хату з лободи, з лободи, з лободи,
А в чужую не веди, не веди».

«Чужа хата, чужа хата такая, (2)
Чужа хата такая, такая, такая,
Як свекруха лихая, лихая.

Як не лає, як не лає, то бурчить, (2)
Як не лає, то бурчить, то бурчить, то бурчить,
А все ж вона не мовчить, не мовчить.

Чужа хата, чужа хата — не своя, (2)
Чужа хата — не своя, не своя, не своя,
Я дівчина не твоя, не твоя».

ЛЕТІВ ПТАШОК ПОНАД ВОДУ

Летів пташок понад воду,
Скаламутив піском воду.
Доки дівча воду брало,
Із Романом розмовляло.

«Ой Романе, Романочку,
Пусти мене додомочку,
Бо я матір лиху маю,
Буде бити, добре знаю»,

«Ой пущу тя додомочку,
Відгадай ми гаданочку.
Відгадаєш — моя будеш,
Не вгадаєш — чужа будеш.

А що росте без коріння?
А що сходить без насіння?
А що грає — голос має?
А що плаче — сліз не має»?

«Камінь росте без коріння.
Сонце сходить без насіння.
Скрипка грає — голос має.
Серце плаче — сліз не має»

ОЙ НА ГОРІ БІЛИЙ КАМІНЬ

Ой на горі білий камінь, ку-ку-ку,
Ой на горі білий камінь,
Верховинка сидить на нім,
Кукуріку, ку-ку-ку, ку-ку.

Прийшов до ні верховинець, ку-ку-ку.
Прийшов до ні верховинець:
— Верховинко, дай ми вінець.
Кукуріку, ку-ку-ку, ку-ку.

— Я би-м тобі вінець дала, ку-ку-ку,
Я би-м тобі вінець дала,
Би-м ся зради не бояла,
Кукуріку, ку-ку-ку, ку-ку.

— Ой не бійся зради тої, ку-ку-ку,
Ой не бійся зради тої,
Слухай, дівко, слова мої,
Кукуріку, ку-ку-ку, ку-ку.

Йди до лісу зеленого, ку-ку-ку,
Йди до лісу зеленого,
Стрітиш хлопця молодого,
Кукуріку, ку-ку-ку, ку-ку.

Поцілуй го в біле личко, ку-ку-ку,
Поцілуй го в біле личко,
Верховинко-чарівничко,
Кукуріку, ку-ку-ку, ку-ку.

До зорі го цілувала, ку-ку-ку,
До зорі го цілувала,
Аж зозуля закувала,
Кукуріку, ку-ку-ку, ку-ку.

НЕСЕ ГАЛЯ ВОДУ

Несе Галя воду — коромисло гнеться,
За нею Іванко, як барвінок, в'ється. (2)

— Галю молодая, дай води напиться,
Може, перестану за тобой журиться. (2)

— Вода у криниці, піди та й напийся,
Я буду в садочку, прийди подивися. (2)

Прийшов у садочок, зозуля кувала.
— А ти мене, Галю, та й не шанувала. (2)

— Стелися, барвінку, буду поливати,
Вернися, Іванку, буду шанувати. (2)

— Не раз я стелився — ти не поливала,
Не раз я вертався — ти не шанувала. (2)

Ой вийду на гору та голосно крикну,
Бо як же я, Галю, без тебе привикну? (2)

— Не треба йти в гору голосно кричати,
Як ти мене не любив, було й не кохати. (2)

ОЙ ЧИЙ ТО КІНЬ СТОЇТЬ

Ой чий то кінь стоїть,
Що біла гривонька?
Сподобалась мені,
Сподобалась мені
Тая дівчинонька.

Не так та дівчина,
Як біле личенько,
— Подай же, гарная,
Подая же, любая,
На коня рученьку,

Рученьку подала,
Три слова сказала:
— Ой лучче б я була,
— Ой лучче б я була
Кохання не знала.

Кохання, кохання
Звечора до рання,
Лиш раз любовання,
Лиш раз любовання,
А сто раз чекання.

ОЙ ТИ, КОНЮ, СИВИЙ КОНЮ

Ой ти, коню, сивий коню, в тебе біла грива.
Завези ня, сивий коню, де дівчина мила.

А як прийдеш під віконце, тупни копитами,
Чи не вийде дівчинонька з чорними бровами.

Ой не вийшла дівчинонька, вийшла її мати,
Запрошує, закликає козаків до хати.

Перший козак з коня лізе, другий коня в'яже,
А той перший йде до хати: «Добрий вечір!» – каже.

«Добрий вечір, стара мати, дай води напиться.
Чи хорошу дочку маєш? Дай хоч подивиться».

«Ой у дворі криниченька, йди води напийся.
Моя дочка на весіллі, піди подивися».

Їде козак дорогою, дівчина гуляє,
Молодому козаченьку серденько ся крає.

«Ой дівчино молоденька, перестань гуляти.
Іди ближче ти до мене, хочу щось сказати».

СИДИТЬ ЮРА КОЛО МУРА

Сидить Юра коло мура, а я коло нього,
Який тото Юра файний, пішла би-м за нього.

Сидить Василь коло ясел, корівки годує,
Дай му, Боже, здоров'ячко, як файно цілує!

Ой Василю молоденький, Василю, Василю,
Кажуть люди, що тя люблю, а я так і чиню.

Ой Василю, Василику, мамина дитино,
Їдеш полем сивим конем — дивитися мило.

Та я іду до сусіди позичити міха,
А в сусіди файний леґінь — то моя потіха.

Ой іду я до сусіди позичити соли,
А в сусіди файний леґінь, мене за ним коле.

ПОСАДИ, ДІВЧИНО

Посади, дівчино, сухую тополю,
Як вона прийметься, (2)
візьму тя за свою.

Вечір посадила, вранці поливала,
Сухая тополя (2)
листя розпускала.

Листя розпускала та й начала цвісти,
Не буду женитись — (2)
буду писать листи.

Буду писать листи ще й до жартування,
Аби-сь, мила, знала, аби пам'ятала, (2)
Що таке кохання.

Кохання, кохання, дівоче страждання,
Лем раз цілування, (2)
а сто раз чекання.

ТЕЧЕ РІЧКА НЕВЕЛИЧКА

Тече річка невеличка,
Біля неї — став,
Любив козак дівчиноньку
Та й пустився вплав.

Через річку я плив
Та й до берега доплив,
Нема тої дівчиноньки,
Що вірно любив.

— Ти, дівчино, ти, кохана,
Ти — серце моє,
Скажи мені щиру правду,
Чи любиш мене?

Жду хвилину, жду другую,
Не чую я слів,
А я стою біля неї,
Мало що не вмлів.

Бачу: в неї журба,
Любить другого вона.
Що ми з того, що в'на гарна,
Коли не моя?

ОЙ НА ГОРІ НА ВИСОКІЙ

Ой на горі, на високій
Кучерявий дуб стояв,
Під тим дубом кучерявим
Козак дівча умовляв.

Як умовив козак дівча,
Та й сів собі на коня.
— Прощай, прощай, моя мила,
Бо я іду до войська.

Дівчиноньці жалко стало,
Стала плакать і ридать.
Козакові жалко стало
Став дівчину розмовлять.

— Ой не плач же ти, дівчино,
Ой не плач ти, не ридай,
Як із бою я вернуся,
Візьму тебе за свою.

— Де ти бачив, мій миленький,
Щоб сухий дуб листя мав?
Де ти бачив, мій миленький,
Щоб багатий бідну взяв?

— Бачив, бачив, моя мила,
Щоб сухий дуб листя мав,
Бачив, бачив, моя мила,
Що багатий бідну взяв.

Бо багата, та проклята,
Буде мене проклинать,
А та бідна — то є вірна,
Буде мене шанувать.

ЗГАДАЙ-НО, ДІВЧИНО, САДОК

Згадай-но, дівчино, садок біля хати,
Де двоє сиділи колись.
Я, стан твій обнявши, пригорнувся ближче,
Обоє ми стали сумні.

Зірки миготіли на ясному небі,
І місяць на нас споглядав.
Ти рвалась, голубко, чимшвидше додому,
А я все тебе не пускав.

Тепер все пропало, течуть з очей сльози,
А серце болить і щемить.
Посидь же, голубко, посидь біля мене,
Настане розлуки та мить.

Посидь же, голубко, посидь біля мене,
Настане розлуки та мить.
Піду і втоплюся в глибокій криниці —
І більше не буду тужить.

Або повішуся на тій гіллячині,
Що в тебе в садочку росте.
Умру я, нещасний, за тебе, дівчино,
І гріх тобі буде за це.

ПОРІЗАЛА-М ПАЛЬЧИК

Порізала-м пальчик та й болить,
Зелений листочок не гоїть,
Зелений листочок не гоїть, не гоїть,
Пой, милий, поцілуй — загоїть.

Ой чий тото леґінь, як зветься,
Що до мене файно сміється?
Я б його любила душею, душею,
Якби він мя назвав своєю.

Ой чий тото леґінь, як ружа?
Я би-м го хотіла за мужа,
Я б йому робити не дала, не дала,
Лиш за його красу держала.

ІШЛИ ДІВКИ ЗА ГРИБАМИ

Ішли дівки за грибами, гоя-я,
Заблудили між горами, чуга-я.

Приспів:
Гей, Дунаю, за Дунаєм
Плаче дівча за шугаєм.

*(Приспів повторюється
після кожних двох рядків).*

Я за нима, я за нима, гоя-я,
Зламав ногу до коліна, чуга-я.
Ногу зламав, серце плаче, гоя-я,
Бо за милов другий скаче, чуга-я.

Вічка сині, що плачете, гоя-я?
Шуга мої не будете, чуга-я.

ЗЕЛЕНЕ ЛИСТЯ, БІЛІ КАШТАНИ

Зелене листя, білі каштани,
Ой як то нудно, як вечір стане! (2)

Ой як то нудно, ой як то нудно!
Любила хлопця — забути трудно. (2)

Любила хлопця півтора року,
Поки не взнали вороги збоку. (2)

А як узнали — розщебетали.
Бодай ті люди щастя не мали. (2)

— А ти, дівчино, та й не журися,
Піди до церкви, Богу молися. (2)

В церкву ходила, Бога просила,
Не дав мені Бог, кого любила. (2)

Кого любила, той за плечима,
Кого не знала — перед очима. (2)

А ви, сусіди, пийте, гуляйте,
Де двоє в парі, не розлучайте. (2)

ПОХОДИЛА-М ПО САДОЧКУ

Походила-м по садочку,
По зеленім бервіночку.
Ой ходила та блудила,
Не є того, що-м любила.

Не є того та й не буде,
Взяли його чужі люди,
Взяли його у чужину,
А я, бідна, з жалю гину.

Раз ішла я дорогою,
Милий стояв із другою,
А мені ся серце крає,
Що він другу розмовляє.

— Не плач, мила, не журися,
Я ще, хлопець, не вженився,
А як буду женитися,
Дам ти пива напитися.

— Не бавить мя твоє пиво,
А й бавить мя твоє диво,
Дивує мя твоя мати,
Не дає мя тобі взяти.

Твої брати карти грали,
Аби ми ся не побрали,
Твої сестри ворожили,
Аби ми ся не любили.

Твоя мати — чарівниця
Ще й велика розлучниця,
Розлучила рибку з водов —
Ще й розлучить мене з тобов.

ОЙ НА ГОРІ СНІГ БІЛЕНЬКИЙ

Ой на горі сніг біленький,
Приснив ми ся мій миленький,
Що на білому коні
Махав ручкою мені. (2)
Гаю, гаю зелененький

А я стою в городчику,
Держу ружу в погарчику.
Моя ружа-резеда,
Я дівчина молода. (2)
Гаю, гаю зелененький.

Дав коневи їсти, пити,
А мені став говорити:
— Ти до мене приходи,
Нянька й мамку попроси. (2)
Гаю, гаю зелененький.

Ой заходить він до хати,
А назустріч батько й мати.
Батько й мати веселі,
Буде свадьба у селі. (2)
Гаю, гаю зелененький.

БАЛАМУТЕ, ВИЙДИ З ХАТИ

Баламуте, вийди з хати,
Хочеш мене покохати,
Покохати та й забути,
Всі ви, хлопці, баламути.

Ой на горі сніг біленький,
Десь поїхав мій миленький,
Десь поїхав та й немає,
Моє серце завмирає.

Очі чорні, як терночок,
Брови рівні, як шнурочок,
Личко біле рум'янеє,
Серце моє коханеє.

Поки тебе не любила,
Спокійненько в світі жила,
А тепер щодень я плачу,
Поки тебе не побачу.

БИЛА МЕНЕ МАТИ НОВОЮ ЛОЗОЮ

Била мене мати новою лозою,
Щоби я не стояла з милим під вербою. (2)

Ниська є субота, а завтра — неділя.
— Чом на тобі, милий, сорочка не біла. (2)

— Не біла, не біла та й не буде біла,
Мати не випрала, сестра не схотіла. (2)

Мати не випрала, бо дуже старенька, —
Сестра не випрала, бо ще молоденька. (2)

Піду я до лісу, стану на кладочку,
Виперу, виглажу милому сорочку. (2)

Виперу, виглажу, щоби була біла,
Аби люди знали, яка в нього мила. (2)

ЯКБИ Я МАЛА КРИЛА ОРЛИНІ

Якби я мала крила орлині
Та ще й уміла літати,
Я б полетіла на Україну
Свого милого шукати.

Лечу я милю, лечу другую,
Свого милого не бачу,
Ой сяду, сяду в вишневім саду,
Сяду та й гірко заплачу.

Ой вийшла з хати старенька мати
Та й свого сина питає:
— Що то за пташка, що за пташина
В нашому саду співає?

— Ой то не пташка, то не пташина
В нашому саду співає,
Ой то дівчина чорнобривая
Свого милого шукає.

МАЛА МАТИ ОДНУ ДОНЮ

Мала мати одну доню та й мала, та й мала.
Вона її на музику кождий вечір гнала. (2)

— Іди, доню Катерино, іди веселися.
Тільки гляди, Катерино, не дай зрадитися. (2)

Пішла доня Катерина, пішла та й гуляла,
Трапився їй гарний хлопець — зрадитися дала. (2)

— Ой ти, доню Катерино, що ся з тобов діє,
Що у тебе із переду плаття коротіє? (2)

— Ой на горі криниченька, а на ній є студня,
Напила-м ся з неї води, вона мене вдула. (2)

Сидить братик за столиком та й кучері чеше.
— Не вір, мамко, Катерині, бо в'на тобі бреше. (2)

Бо і чув я, і видав я у одній долині,
Як там леґінь гроші лічив нашій Катерині. (2)

Ой лічив їй, ой лічив їй на платок біленький,
А в'на стала й заплакала: «Світок мій марненький». (2)

ТАМ У СІНОКОСАХ

Там у сінокосах Василь сіно косить,
Молода дівчина дітину приносить. (2)

— Василю, Василю, на тобі дітину,
Як ти ї не візьмеш — вержу під косину. (2)

Узяв Василь косу та й підняв угору,
Та забрав дітину і поніс додому. (2)

— Мамко моя, мамко, що се за причина?
Там у сінокосах лежала дітина. (2)

— Василю, Василю, неси ї до хати,
Через десять років буде помагати. (2)

— Мамко моя, мамко, ще єдна причина,
А там за дверима — молода дівчина. (2)

— Василю, Василю, веди ї до хати,
Може, ся дівчина сій дітині мати. (2)

Зайшла в'на до хати, низько ся вклонила:
— Простіть мені, мати, що я провинила. (2)

— Прощу, доню, прощу, що ти провинила,
Честуй сю дітину та ще й мого сина. (2)

Я ВЖЕ, БУЛО, ЇХАЛА

Вже би-м була їхала
Вже би-м була йшла.
Від рідної мамки
Не вклонилася.

«Прощай, люба мамко,
Що мене будила ранком,
Більше не будеш, не будеш».

Вже би-м була їхала
Вже би-м була йшла.
Від рідного батька
Не вклонилася.

«Дякую тобі, татку,
Що збудував мені хатку
Більше не будеш, не будеш

Вже би-м була їхала
Вже би-м була йшла.
Від рідної сестри
Не вклонилася.

«Дякую тобі, сестро,
Що навчила косу плести,
Більше не будеш, не будеш»

Вже би-м була їхала
Вже би-м була йшла.
Від рідного брата
Не вклонилася.

«Дякую тобі, брате,
Що водив хлопців до хати

Більше не будеш, не будеш
Вже би-м була їхала
Вже би-м була йшла.
Від рідних порогів
Не вклонилася.

«Дякую вам, пороги,
Де ходили босі ноги,
Більше не будуть, не будуть»

Вже би-м була їхала,
Вже би-м була йшла.
Від рідних воріт
Не вклонилася.

«Дякую вам, ворота,
Де стояла хлопців рота,
Більше не будуть, не будуть

Вже би-м була їхала
Вже би-м була йшла.
Від близьких сусідів
Не вклонилася.

«Дякую вам, сусіди,
З ким ставала до бесіди,
Більше не буду, не буду».

ОДНОГО РАЗУ ДЕСЬ У МАЮ

Одного разу десь у маю
Вийшла студентка десь у гаю,
За нею студент помандрував,
Гарну дівчину за руку взяв.

Вони обоє пішли у ліс,
Вона втомилась, він її ніс,
Вона втомилась, і він втомлявсь,
І посідали обоє враз.

Він сухе листя докупи склав
І рученьками її обняв,
І рученьками її обняв,
І цілуватись її навчав.

Я вам не скажу, що було там,
Бо я між ними не був і сам,
Пташки співали, зелений гай,
Бо час кохання — то місяць май.

Минуло літо, прийшла зима.
Студентка вчитись вже не пішла.
Студент тим часом диплом дістав,
Її покинув, а другу взяв.

«Ой люлі, люлі, синочку мій,
Той гарний студент — то батько твій.
Люлі, синочку, спи, засинай.
Бо час кохання — то місяць май».

ГОРІЛА СОСНА, ПАЛАЛА

Горіла сосна, палала, (2)
Під нив дівчина стояла. (2)

Під нив дівчина стояла, (2)
Русяву косу чесала. (2)

Ой коси, коси, ви мої, (2)
Довго служили ви мені. (2)

Більше служить не будете, (2)
Під білий вельон підете. (2)

Під білий вельон, під вінець, (2)
Більш не піду я у танець. (2)

Під білий вельон, під хустку, (2)
Більш не піду я за дружку. (2)

Горіла сосна і явір, (2)
Сподобав ми ся чорнявий. (2)

Летіли в полі горобці, (2)
Будьте здорові, всі хлопці! (2)

Летіли в лузі качата, (2)
Будьте здорові, дівчата! (2)

Горіла сосна, ялиця, (2)
А я собі молодиця. (2)

ТЕЧЕ РІЧЕНЬКА НЕВЕЛИЧЕНЬКА

Тече річенька невеличенька, скочу-перескочу.
«Віддай же мене, моя матінко, за кого я хочу».

Ой дала мене моя матінка за діда старого,
Ще й наказала шанувать його так, як молодого.

Шанувала рік, шанувала два, третій не схотіла,
Перекинулась в сиву зозулю, гаєм полетіла.

Гаєм летіла до свого двора й начала кувати,
Почала вона своїм родичам жалю завдавати.

Найменший браток ходить по двору, пушку набиває
«Позволь, матінко, ту зозулю вбить, нехай не кує»

«Не дозволю я ту зозулю вбить, та нехай кує,
Та нехай вона своїм родичам жалю завдає».

ЛЕТІЛА ЗОЗУЛЯ

Летіла зозуля та й стала кувати,
Ой то ж не зозуля, то рідная мати. (2)

Ой то ж не зозуля, то рідная мати,
Вона прилетіла дочку рятувати. (2)

Якби була знала, яка її біда,
Була б передала горобчиком хліба. (2)

Горобчиком хліба, зозулею солі.
«Ой мамо, ой мамо, як важко без долі!» (2)

Летіла зозуля та й стала кувати,
Ой то ж не зозуля, то сивая мати. (2)

СТАРИЙ ДУБ У ЛІСІ

Старий дуб у лісі на дуба схилився.
Був син дуже добрий, (2) поки не женився. (2)

А як оженився та взяв собі жінку,
То став забувати (2) про свою матінку. (2)

Наварю горілки — самого медочку
Та й закличу в гості (2) свого сина й дочку. (2)

Будуть гості пити, будуть упивати,
А я сяду з сином, (2) буду розмовляти. (2)

«Ой сину мій, сину, чи добра горілка?
А хто тобі милий: (2) чи мати, чи жінка?» (2)

«Жінка мені мила, бо моя дружина,
Теща мені мила, (2) бо жінку зростила. (2)

А ти, рідна мати, мусиш вибачати,
Як будеш бурчати, (2) то вижену з хати». (2)

«Піду я до доньки, вона горе знає,
Мене нагодує (2) і все розпитає». (2)

Вийшов зять із хати з хмурими бровами:
«Іди, жінко, к чорту (2) з своїми мамами». (2)

Діти мої, діти, діти і внучата,
Я вас пригортала, (2) як квочка курчата. (2)

Я вас пригортала по двоє, по троє,
Ви мене на старість (2) не женіть одної». (2)

«Не плач, моя мати, таке твоє щастя,
Поший собі торбу, (2) вона тобі здасться». (2)

«Дякую вам, діти, що ви так зустріли.
Піду вік дожити (2) у дім престарілих». (2)

ЗА ГОРОЮ ВИСОКОЮ

За горою високою голуби літають,
Літа мої молоденькі так скоро минають.
Я розкоші не зазнала та й не буду знати,
Літа мої молоденькі буду пам'ятати.

Стоїть явір над водою, що я го садила,
Нема того та й не буде, що я го любила.
Бо кого я вірно люблю, той ми за плечима,
А кого я ненавиджу, той перед очима.

ПІД ДУБИНОЮ, ПІД ЗЕЛЕНОЮ

Під дубиною, під зеленою,(2)
Там сидів голуб з голубиною. (2)

Сиділи в парі, цілувалися, (2)
Сивими крильми обнімалися. (2)

Голубка каже: «Ти — серце моє, (2)
За життя твоє дала би-м своє». (2)

Надійшов стрілець з темного лугу, (2)
Розбив, розлучив пару голубів. (2)

Голубка не їсть, голубка не п'є, (2)
А під дубину плакати іде. (2)

«Чому ти не їж, чому ти не п'єш, (2)
А під дубину плакати ідеш?» (2)

«Як мені їсти, як мені пити, (2)
Широкий світок — ні з ким ми жити». (2)

ОЙ БУЛА Я П'ЯНА

Ой була я п'яна,
На порозі впала.
«Відчини ми, муже,
Бо я п'яна дуже».

Милий відчиняє,
Словами карає:
«Де ж ти, мила, була, у
За мене забула?»

«Була на риночку,
Пила горілочку.
Я з родом зійшлася,
Там і напилася».

А мій муж був добрий
Та узяв дрюк довгий,
Почав милу бити:
«Не йди в корчму пити!»

ЧЕРВОНА РУЖА ТРОЯКА

Червона ружа трояка, (2)
Мала я мужа, мужа я мала,
Мала я мужа пияка.

Він нич не робить, тільки п'є, (2)
Прийде додому, додому прийде,
Прийде додому, мене б'є.

«Не бий ня, муже, не карай, (2)
Лишу ти діти, діти ти лишу,
А сама піду за Дунай».

Коли на шіфу сідала, (2)
Білов хустечков, хустечков білов,
Білов хустечков махала.

«Вернися, жоно, додому, (2)
Плачуть ти діти, діти ти плачуть,
Плачуть ти діти за тобов».

Вернулась жона додому, (2)
Не бив її муж, не бив її муж,
Не бив її муж потому.

ОЙ ПОПІД ГАЙ ЗЕЛЕНЕНЬКИЙ

Ой попід гай зелененький (2)
Ходить Довбуш молоденький. (2)

Він на ніжку налігає, (2)
Топірцем ся підпирає. (2)

Через гори, через ріки (2)
До Штефанової жінки. (2)

«Добрий вечір, Штефанова, (2)
Чи вечеря вже готова?» (2)

Ой вечеря не готова, (2)
Бо Штефана нема дома. (2)

Штефан пішов на роботу, (2)
Повернеться у суботу». (2)

«Ой чи будеш відчиняти, (2)
Чи самим ся добувати?» (2)

Довбуш двері відчиняє, (2)
Штефан Довбуша стріляє. (2)

Як устрілив в праве плече, (2)
А з лівого крівця тече. (2)

Добре тобі поціляти, (2)
Довбуш буде помирати. (2)

«Ой ви, хлопці, ви, соколи, (2)
Беріть мене на топори. (2)

Беріть мене на топори, (2)
Понесіть мя в сині гори. (2)

Сріблом-злотом поділіться (2)
Та й на мене не сердіться. (2)

Штефанові дайте мірку, (2)
Бо я любив його жінку». (2)

ВІД БРОДУ ДО БРОДУ

Від броду до броду йшло дівча на воду,
Ішло понад берег та впало у воду.
А там три козаки коней напували,
Молоду дівчину собі підмовляли.

Один козак каже: «Рибка в воді грає».
Другий козак каже: «Дівча потопає».
Третій козак каже: «Треба рятувати,
Молодій дівчині тяжко помирати».

«Рятуй ня, козаче, рятуй ня, молоду,
Як мя вирятуєш, дам ти нагороду.
Від батька рідного — коня вороного,
Від мене самої — срібла-злата много».

«Не хочу від тебе ні срібла, ні злата,
Лем я хочу тебе за жіночку мати».
«Мамко моя, мамко, що я наробила,
В козака є жінка, а я полюбила.

В козака є жінка, ще й діточок троє,
Ми ся полюбили, зберемося вбоє.
Ой Боже мій, Боже, що я наробила,
Я свою родину навік засмутила.

Засмутила сестри, засмутила брата,
Засмутила того, що мя хотів брати».

ШУМІЛА ЛІЩИНА, ШУМІВ ТИХИЙ ГАЙ

Шуміла ліщина, шумів тихий гай,
Вродливу дівчину козак покохав
Він клявся, божився, що любить її
При ясному сонцю, при ранній зорі

Дівча не зважало на гріх той важкий,
Сказало: «Козаче, ти матір убий.
Ти матір убий, віднеси у ліси,
А мамине серце мені принеси».

Три дні і три ночі козак сумував,
На четверту нічку він серце дістав.
Прийшов до дівчини, на коліна впав
І мамине серце дівчині подав.

«Козаче, козаче, що ти наробив?
Я пожартувала, ти матір убив,
Ти матір убив, мати рідна твоя,
Мене ти уб'єш, бо я зовсім чужа

Козаче, козаче, піди у ліси,
Шукай собі пари своєї краси».
Пішов той козак, пішов у ліси,
Не знайшов він пари своєї краси,

Шуміла діброва, шумів тихий гай,
Зрадливу дівчину козак покидав.

ІШОВ ВІДВАЖНИЙ ГАЙОВИЙ

Ішов відважний гайовий до лісу темного, (2)
Навстріч йому дівчинонька, така гарна, як зіронька,
Він взяв її за рученьку, до лісу проводжав.

А там ішла серна мала стежкою попід гай, (2)
Він вимірив, він вистрілив, він сам свою милу ранив,
Ах, темна ніч майовая, як він її убив.

Пішов відважний гайовий дивитись, що він вбив. (2)
Його мила в крові лежить, йому востаннє говорить:
«Ой милий мій, що-сь наробив, за що мене убив?»

Набив відважний гайовий рушницю другий раз, (2)
Він вимірив, він вистрілив, він сам своє серце ранив,
Ах, темна ніч майовая, як він себе убив.

А на калині соловейко пісню щебетав, (2)
Бо він все чув і нам сказав, як милий з милою прощавсь.
Ах, темна ніч майовая, як він з нею прощавсь.

ПРО БІДНІСТЬ І БАГАТСТВО

За городом качки плавлють, каченята крячуть,
Вбогі дівки заміж ідуть, а багаті плачуть.

Вбогі дівки заміж ідуть з чорними бровами,
А багаті сидять дома з кіньми та волами.

— Ой чи чула, дівчинонько, як я тебе кликав,
Перед твоїм подвір'ячком сивим конем їхав?

— Ой чи чула, чи не чула, не озивалася:
Темна нічка-петрівочка — вийти боялася!

— Ой не бійся, дівчинонько, не бійся нічого,
Бо я, хлопець молоденький, не зрадив нікого!

— Ой не хоче твоя мати Мене, бідну, знати,
Хоче собі багатую невістку шукати!

— Нащо мені на подвір'ї воли та корови,
Як не буде в моїй хаті - любої розмови?

Ой десь гуде, ой десь грає, скрипка витинає:
Оце вдова своїй доні весілля справляє.

Нехай знають, нехай знають, де музики грають,
Нехай знають, нехай знають, як бідні гуляють!

ЗАСВИСТАЛИ КОЗАЧЕНЬКИ

Засвистали козаченьки в похід опівночі,
Заплакала Марусенька свої чорні очі. (2)

— Ой не плач ти, Марусенько, не плач, не журися,
Та й за свого миленького Богу помолися. (2)

Із-за гори місяць сходить, а сонця немає,
Мати сина в доріженьку слізно проводжає. (2)

— Іди, іди, мій синочку, та й не забавляйся,
За чотири неділеньки додому вертайся. (2)

— Ой рад би я, матусенько, додому вернуться,
Та щось мій кінь вороненький в воротях спіткнувся. (2)

Ой не плачте, не журіться, в тугу не вдавайтесь,
Заграв мій кінь вороненький — назад сподівайтесь! (2)

Сам не знаю, коли вернусь, в якую годину,
Візьміть мою Марусеньку за свою дитину. (2)

— Ой рада б я Марусеньку за свою узяти,
Та чи буде вона мене, синку, поважати? (2)

ОЙ НА ГОРІ ТА ЖЕНЦІ ЖНУТЬ

Ой на горі та женці жнуть, (2)
А попід горою, яром-долиною
Козаки йдуть.
Гей, долиною, гей, широкою
Козаки йдуть.
Попереду Дорошенко, (2)

Веде своє військо, військо запорізьке,
Хорошенько.
Гей, долиною, гей, широкою,
Хорошенько!

А позаду Сагайдачний, (2)
Що проміняв жінку на тютюн та люльку,
Необачний!
Гей, долиною, гей, широкою,
Необачний!

— Гей, вернися, Сагайдачний! (2)
Візьми свою жінку, віддай тютюн-люльку,
Необачний!
Гей, долиною, гей, широкою,
Необачний!

— Мені з жінкою не возиться, (2)
А тютюн та люлька козаку в дорозі
Знадобиться!
Гей, долиною, гей, широкою,
Знадобиться!

Гей, хто в лісі, озовися! (2)
Та викрешем вогню, та закурим люльку,
Не журися!
Гей, долиною, гей, широкою,
Не журися!

СТОЇТЬ ЯВІР НАД ВОДОЮ

Стоїть явір над водою,
В воду похилився,
На козака пригодонька,
Козак зажурився.

Не хилися, явороньку,
Ще ж ти зелененький;
Не журися, козаченьку,
Ще ж ти молоденький.

Не рад явір хилитися —
Вода корінь миє.
Не рад козак журитися,
Та серденько ниє.

Ой поїхав на чужину
Та там і загинув,
Свою рідну Україну
Навіки покинув.

Казав собі насипати
Високу могилу,
Казав собі посадити
На горі калину.

Будуть пташки прилітати
Калиноньку їсти,
Будуть йому приносити
Від родини вісти.

ОЙ НА ГОРІ ЖИТО

Ой на горі жито,
На долині жито,
В чистім полі край дороги
Козака забито.

Забито, забито,
Затягнено в жито,
Червоною хустинкою
Оченька закрито.

Ой устань, козаче,
Устань, молоденький,
Ходить, блудить коло тебе
Твій кінь вороненький.

«Та най собі ходить,
Най собі блукає,
Він до мої матусеньки
Дороги питає».

ВІЄ ВІТЕР, ВІЄ БУЙНИЙ

Віє вітер, віє буйний, дуба нагинає.
Сидить козак на могилі та й вітра питає. (2)

«Скажи мені, буйний вітре, де козацька доля,
Де фортуна, де надія, де слава і воля?» (2)

Йому вітер відказує: «Знаю, козак, знаю,
Твоя доля далекая десь в далекім краю». (2)

Бачу лихо в лютім горю і кінця не бачу.
Тоді серцю легше стане, як нишком поплачу. (2)

«Де ж ти, милий, чорнобривий, де ж ти, озовися?
Як без тебе я горюю, прийди подивися. (2)

Полетіла б я до тебе, та крилець не маю,
Сохну, в'яну я без тебе, з горя умираю». (2)

Мене мати породила в зелену неділю,
Дала мені чорні брови і не дала долю. (2)

КОЗАК ВІД'ЇЖДЖАЄ

Козак від'їжджає,
Дівчинонька плаче:
— Куди ідеш, козаче?
— Козаче-соколю,
Візьми мене із собою
На Вкраїну далеку.

— Дівчинонько моя,
Що будеш робити
На Вкраїні далекій?
— Буду шити, прясти,
Зеленоє жито жати
На Вкраїні далекій.

— Дівчинонько моя,
А що будеш їсти
На Вкраїні далекій?
— Сухий хліб з водою,
Лиш би, серце, із тобою
На Вкраїні далекій.

ТИХИЙ ДУНАЙ

Тихий Дунай, (2)
Бережечки зносить,
Молодий козак (2)
Отамана просить.

— Пусти мене, отамане,
Із війська додому,
Бо вже скучила (2)
Дівчина за мною. (2)

— Ой рад би я пустить тебе,
Та ти довго будеш,
Та напийся води холодної,
Дівчину забудеш.

— Ой не хочу, отамане,
Водиченьки пити,
Буду вірно я свою дівчину
Цілий вік любити. (2)

Пив я воду, пив холодну,
Та й не напивався,
Любить буду я, не забуду я,
Кому обіцявся.

КЕДЬ МИ ПРИЙШЛА КАРТА РУКОВАТИ

Кедь ми прийшла картка руковати,
Став я музикантів шіковати:
«Ой ви, музиканти, заграйте ми чардаш,
Най си погуляю свій веселий час».

Стали музиканти чардаш грати,
Стали ми ся сльози з очей лляти.
Ніхто не заплаче — ні отець, ні мати,
Лиш за мнов заплачуть три дівчата.

А єдна заплаче, бо я її брат,
А друга заплаче, бо я її сват,
А третя заплаче, бо плакати мусить,
Бо вона від мене дитя носить.

ОЙ ХМАРИТЬСЯ, ТУМАНИТЬСЯ

Ой хмариться, туманиться,
Дрібні дощі йдуть,
Там молоді жовнярики
Мед-горілку п'ють.

П'ють горілку, ще й наливку,
Їдять пампушки,
Та ще й собі заглядають
На чужі жінки.

Чужа жінка, як ягідка,
Як вишневий цвіт,
А ти ж мені, шабелино,
Зав'язала світ.

Візьму я тебе, шабелино,
Та й за гострий край,
Пущу я тебе, шабелино,
В глибокий Дунай.

Плавай, плавай, шабелино,
Вчися плавати,
А я піду, молод жовняр,
Жінку шукати.

А як я собі, шабелино,
Жіночку знайду,
Тоді я тебе, шабелино,
До боку припну.

ПІДМАНУЛА, ПІДВЕЛА

Ти казала в понеділок – підем разом по барвінок.
Я прийшов, тебе нема, підманула, підвела.

Ти ж мене підманула, ти ж мене підвела.
Ти ж мене, молодого, з ума розуму звела.

Я казала у вівторок – поцілую разів сорок.
Ти прийшов, мене нема, підманула, підвела.

Я ж тебе підманула, я ж тебе підвела.
Я ж тебе, молодого, з ума розуму звела.

Ти казала у середу – підем разом по череду.
Я прийшов, тебе нема, підманула, підвела.

Ти ж мене підманула, ти ж мене підвела.
Ти ж мене, молодого, з ума розуму звела.

Я казала у четвер – підем разом на концерт.
Ти прийшов, мене нема, підманула, підвела.

Ти ж мене підманула, ти ж мене підвела.
Ти ж мене, молодого, з ума розуму звела.

Ти казала у п'ятницю – підем разом по пшеницю.
Я прийшов, тебе нема, підманула, підвела.

Я ж тебе підманула, ти ж мене підвела.
Ти ж його, молодого, з ума розуму звела.

Я казала у суботу – підем разом на роботу.
Я прийшов, тебе нема, підманула, підвела.

Я ж тебе підманула, ти ж мене підвела.
Ти ж його, молодого, з ума розуму звела.

Я казала у неділю – підем разом на весілля.
Я прийшов, тебе нема, підманула, підвела.

Ти ж мене підманула, ти ж мене підвела.
Ти ж мене, молодого, з ума розуму звела.

СЛУЖИВ КОЗАК У ВІЙСЬКУ

Служив козак у війську,
Мав років двадцять три.
Любив козак дівчину
І з сиром пироги.

Ой чули, чули, чули,
Ой чули, чули ви —
Любив козак дівчину
І з сиром пироги.

«Дівча моє хороше,
Чи знаєш мої сни —
Що я тебе кохаю
І з сиром пироги.

Ой чула, чула, чула,
Ой чула, чула ти —
Що я тебе кохаю
І з сиром пироги».

Дівчина, як почула
Козацькі мрії-сни,
Відразу запросила
На свіжі пироги.

Ой чули, чули, чули,
Ой чули, чули ви —
Відразу запросила
На свіжі пироги.

І як було діждатись
Щасливої пори,
Дівча його цілує,
А він їсть пироги.

Ой чули, чули, чули,
Ой чули, чули ви —
Дівча його цілує,
А він їсть пироги.

І десь тут із-за лісу
Взялися вороги,
Козак із переляку
Сховався в бур'яни.

Ой чули, чули, чули,
Ой чули, чули ви —
Козак із переляку
Сховався в бур'яни.

А то були мисливці,
Ніяки вороги —
Взяли собі дівчину
І з сиром пироги.

Ой чули, чули, чули,
Ой чули, чули ви —
Взяли собі дівчину
І з сиром пироги.

Козак гірко заплакав:
«Ви тяжкі вороги,
Візьміть собі дівчину,
Віддайте пироги!

Ой чули, чули, чули,
Ой чули, чули ви —
Візьміть собі дівчину,
Віддайте пироги!»

БОДАЙ СЯ КОГУТ ЗНУДИВ

Бодай ся когут знудив,
Що мене рано збудив,
Малая нічка, мала, (2)
Я ще ся не виспала.

Причини, Боже, ночі,
На мої чорні очі,
Причини ще й другую, (2)
На мене молодую.

Казала мені мати,
Зелене жито жати,
А я жита не жала, (2)
В борозенці лежала.

Казала мені мати
З хлопцями погуляти.
Погуляй собі, доню, (2)
Я тобі не бороню.

А я собі гуляю,
Як рибка по Дунаю,
Як рибка з окунцями, (2)
Я молода з хлопцями.

Стояла при Дунаю,
І так собі думаю,
Чи жити, чи не жити, (2)
Чи старого любити.

ЇХАЛИ КОЗАКИ ІЗ ДОНУ ДОДОМУ

Їхали козаки із Дону додому,
Підманули Галю – забрали з собою.
Ой ти Галю, Галю молодая,
Підманули Галю – забрали з собою.

«Поїдемо з нами, з нами, козаками,
Лучче тобі буде, як в рідної мами.
Ой ти Галю, Галю молодая,
Лучче тобі буде, як в рідної мами».

Везли, везли Галю темними лісами,
Прив'язали Галю до сосни косами.
Ой ти Галю, Галю молодая,
Прив'язали Галю до сосни косами.

Розбрелись по лісу, назбирали хмизу,
Підпалили сосну від гори до низу.
Ой ти Галю, Галю молодая,
Підпалили сосну від гори до низу.

Горить-горить сосна, горить і палає,
Кричить Галя криком, кричить-промовляє.
Ой ти Галю, Галю молодая,
Кричить Галя криком, кричить-промовляє:

«Ой хто в лісі чує, нехай той рятує,
Ой хто дочок має, нехай научає.
Ой ти Галю, Галю молодая,
Ой хто дочок має, нехай научає.

А хто дочок має, нехай научає –
Та й темної ночі гулять не пускає.
Ой ти Галю, Галю молодая,
Та й темної ночі гулять не пускає».

Обізвався козак: «Я в полі ночую.
Я твій голосочок здалеку почую.
Ой ти Галю, Галю молодая,
Я твій голосочок здалеку почую».

ОЙ КУМ ДО КУМИ ЗАЛИЦЯВСЯ

Ой кум до куми залицявся,
Посіяти конопельки обіцявся.
Він сіяв, присівав, присіваючи, казав:
«Ти кума, ти душа, ти кругом, кума, ох і хороша!»

Ой кум до куми залицявся,
Вибирати конопельки обіцявся.
Він брав, вибирав, вибираючи, казав:
«Ти кума, ти душа, ти кругом, кума, ох і хороша!»

Ой кум до куми залицявся,
Вимочити конопельки обіцявся.
Він мочив, примочав, примочаючи, казав:
«Ти кума, ти душа, ти кругом, кума, ох і хороша!»

Ой кум до куми залицявся,
Витіпати конопельки обіцявся.
Він тіпав, витіпав, витіпаючи, казав:
«Ти кума, ти душа, ти кругом, кума, ох і хороша!»

Ой кум до куми залицявся,
Випрясти конопельки обіцявся.
Він пряв, випрядав, випрядаючи, казав:
«Ти кума, ти душа, ти кругом, кума, ох і хороша!»

Ой кум до куми залицявся,
Їй наткати полотна обіцявся.
Він ткав, витикав, витикаючи, казав:
«Ти кума, ти душа, ти кругом, кума, ох і хороша!»

Ой кум до куми залицявся,
Їй пошити сорочечку обіцявся.
Він шив, вишивав, вишиваючи, казав:
«Ти кума, ти душа, ти кругом, кума, ох і хороша!»

Ой кум до куми залицявся,
Одягнути сорочечку обіцявся.
Він її одягав, одягаючи, казав:
«Ти кума, ти душа, ти кругом, кума, ох і хороша!»

ОЙ ПІД ВИШНЕЮ

Ой під вишнею, під черешнею
Стояв старий з молодою,
Як із ягідкою.

І просилася, і молилася:
«Пусти мене, старий діду,
На вулицю погулять!»

«Ой і сам не піду, і тебе не пущу,
Бо ти мене, старенького,
Покинути хочеш.

Куплю тобі хатку, і ще сіножатку,
І ставок, і млинок,
І вишневенький садок!»

«Ой не хочу хатки, і ні сіножатки,
Ні ставка, ні млинка,
Ні вишневого садка.

Ой ти, старий дідуга,
Ізогнувся, як дуга,
А я, молоденька, гуляти раденька!...

Ой ізгиньте, пропадіте, всі старії кості,
Не сушіте, не крушіте,
Мої молодості!

Ти в запічку «ка-хи, ка-хи»,
Я з молодим «хі-хі, хі-хі»,
Ой ти все спиш, а я плачу,
Тільки літа марно трачу!»

НА КАМЕНІ НОГИ МИЮ

На камені ноги мию,
На камені стою,
Навкруг мене чари сиплять,
А я ся не бою.

Навкруг мене чари сиплять –
Я їх не боюся,
Коли скорше до осені,
Бо я віддаюся.

Коли скорше до осені -
Віддамся, віддамся,
Таки свому миленькому
Зрадити не дамся.

Сама овес я сіяла –
Сама його й скошу,
Сам мій милий нагнівався –
Сам і перепрошуй.

Чого вікна побіліли? –
Бо вітер з морозом.
Розгнівався мій миленький –
Дурний в нього розум.

Розгнівався мій миленький
У самий вівторок,
Здається ми, моя мамко,
Що вже неділь сорок.

- Ой не сорок, моя доню,
Не сорок, не сорок:
Учора був понеділок –
Сьогодні вівторок.

МАВ Я РАЗ ДІВЧИНОНЬКУ ЧЕПУРНЕНЬКУ

Мав я раз дівчиноньку чепурненьку,
Любу щебетушечку рум'яненьку,
Гей, гей, ге, уха-ха-ха,
Дівчино-рибчино молода.

Посилав я старостів у неділю,
Думав — погуляємо на весіллі.
Гей, гей, ге, уха-ха-ха,
Дівчино-рибчино молода.

Мали повернутися з рушниками,
Але повернувся з гарбузами.
Гей, гей, ге, уха-ха-ха,
Дівчино-рибчино молода.

Всьому супротивився батько рідний,
Бо вона багатая, а я бідний.
Гей, гей, ге, уха-ха-ха,
Дівчино-рибчино молода.

Думав я втопитися з тої злості,
Та вода холодная — ломить кості.
Гей, гей, ге, уха-ха-ха,
Дівчино-рибчино молода.

ОЙ ЗА ГАЄМ, ГАЄМ, ГАЄМ ЗЕЛЕНЕНЬКИЙ

Ой за гаєм, гаєм, гаєм зелененьким,
Там орала дівчинонька воликом чорненьким. (2)

Орала, орала, не вміла гукати
Та й найняла козаченька на скрипочку грати. (2)

Козаченько грає — мені серце крає...
Вража його мати знає, на що він моргає: (2)

Чи на мої воли, а чи на корови,
Чи на моє біле личко, чи на чорні брови. (2)

Воли та корови усі поздихають,
Біле личко, чорні брови повік не злиняють. (2)

ОЙ ТАМ, НА ТОВЧКУ, НА БАЗАРІ

Ой там, на товчку, на базарі,
Жінки чоловіків продавали,
Як прийдеться до ладу,
То я свого поведу та й продам.

Із лик мотузок ізсукала,
Взяла свого милого залигала
Та й повела на базар,
До терниці прив'язала.

Як наїхало торгувальниць,
Як наїхало купувальниць,
Стали думать і гадать,
Що за цього мужа дать.

А за цього мужа треба дати,
А за цього мужа треба дати:
Сорок коней вороних
Ще й сто рублів золотих.

Ой стала я, подумала:
З кіньми треба возиться,
А з грошима носиться,
А мій милий, чорнобривий,
До роботи не лінивий,
Він для мене знадобиться.

Він насіє, наоре
Ні для кого, для мене,
Ти, мій милий, серденько,
Пожалію я тебе.

ЯК СЛУЖИВ ЖЕ Я У ПАНА

Як служив же я у пана
Та й першеє літо та й літо —
Заслужив я у пана курочку за літо.

А та курка-чубатурка
По садочку ходить та й ходить,
Курчаточок водить та й водить.

Як служив же я у пана
Та й другеє літо та й літо —
Заслужив я у пана качечку за літо.

А те кача дрібно скаче,
А та курка-чубатурка
По садочку ходить та й ходить,
Курчаточок водить та й водить.

Як служив же я у пана
Та й третєє літо та літо —
Заслужив я у пана гусочку за літо.

А те гуся суся-сюся,
А те кача дрібно скаче,
А та курка-чубатурка
По садочку ходить та й ходить,
Курчаточок водить та й водить.

Як служив же я у пана
Та й четверте літо та літо —
Заслужив я у пана індика за літо.

А той індик дик-дик, дик-дик,
А те гуся суся-сюся,
А те кача дрібно скаче,
А та курка-чубатурка
По садочку ходить та й ходить,
Курчаточок водить та й водить.

Як служив же я у пана
Та й на п'яте літо та й літо —

Заслужив же я у пана барана за літо.

А той баран круторогий —
Поламав він собі ноги,
А той індик дик-дик, дик-дик,
А те гуся суся-сюся,
А те кача дрібно скаче,
А та курка-чубатурка
По садочку ходить та й ходить,
Курчаточок водить та й водить.

Ой служив же я у пана
Та й на шосте літо та й літо —
Заслужив же я у пана телятко за літо.

А те теля хвостом виля,
А той баран круторогий —
Поламав він собі ноги,
А той індик дик-дик, дик-дик,
А те гуся суся-сюся,
А те кача дрібно скаче,
А та курка-чубатурка
По садочку ходить та й ходить,
Курчаточок водить та й водить.

Як служив же я у пана
Та й на сьоме літо та й літо —
Заслужив же я у пана дівчину за літо.

А та дівка напилася,
Впала з печі, забилася.
А те теля хвостом виля,
А той баран круторогий —
Поламав він собі ноги,
А той індик дик-дик, дик-дик,
А те гуся суся-сюся,
А те кача дрібно скаче,
А та курка-чубатурка
По садочку ходить та й ходить,
Курчаточок водить та й водить.

ПРИЇХАЛИ ТРИ КОЗАКИ

Приїхали три козаки,
Та всі три вусаті,
Питаються: — Марусенька
У которій хаті?

Один стоїть край віконця,
Другий коня в'яже,
Третій стоїть під дверима,
Добрий вечір каже.

— Добрий вечір, стара мати,
Дай води напиться,
Пусти дочку на вулицю
Хоча б подивиться!

— Стоїть вода у ставочку,
Коли хоч — напийся,
Сидить дочка край віконця,
Коли хоч — дивися!

Ой погана в ставу вода, —
Піду до криниці,
Непривітна дочка твоя, —
Піду до вдовиці!

У вдовиці дві світлиці,
Ще й третя кімната,
А в дівчини одна хата,
Та й та не прибрата.

У вдовиці дві світлиці,
Гарні вечорниці,
Стоять чари заправлені
В горшку на полиці.

ОЙ Я ЗНАЮ, ЩО ГРІХ МАЮ

Ой я знаю, що гріх маю,
Пекло вогняноє,
Що-м давала цілувати
Личко рум'яноє.

Приспів:
Гей, шіді-ріді-дай,
Шіді-ріді-дайна. (2)

(Приспів повторюється після кожних двох рядків).

Полюбила я Івана,
Мигаля й Степана,
Грицька, Стецька ще й Андрія,
Йосипа й Романа.

Коби мені пощастило
Й Василя зловити,
Я б не стала більше хлопцям
Голову крутити.

ОЙ ІШОВ Я З ДЕБРЕЧИНА ДОДОМУ

Ой ішов я з Дебречина додому,
Перестріла чорна кура дорогу.
Іди, іди, чорна куро, додому,
Не заважай, (2)
по дорозі нікому.

Ой ішов з Дебречина до Хусту,
Та найшов я вишиваную хустку,
Ой чи мила, чи не мила ї шила,
Лем би вона (2)
вишиваною була.

Ой ішов я з Дебречина до Чопу,
Загубив я підківочку злоту.
Не жаль мені за підківков, що-м загубив,
Лем жаль мені (2)
за тов дівков, що-м любив,

ЧАС ДОДОМУ, ЧАС

Час додому, час, час,
Час і пора,
Будуть мене дома бити,
Та нікому боронити,
Час додому, час, час, час,
Час додому, час.

Додому іду,
Як риба пливу,
А за мною, молодою,
Сім кіп хлопців чередою
В цимбалоньки тнуть, тнуть, тнуть,
В цимбалоньки тнуть.

Комарі гудуть,
Спати не дають.
Ой уткну я головоньку
У ячмінну соломоньку,
Нехай ніжки тнуть, тнуть, тнуть,
Нехай ніжки тнуть.

БОДАЙ СЯ КОГУТ ЗНУДИВ

Бодай ся когут знудив,
Що мене рано збудив:
Малая нічка, мала,
Я ще ся не виспала.

Причини, Боже, ночі,
На мої чорні очі,
Причини ще й другую
На мене, молодую.

Загнала мене мати
Зелене жито жати
А я жито не жала
В борозенці лежала.

Послала мене мати
З хлопцями погуляти:
«Погуляй собі, доню,
Я тобі не бороню!»

А я собі гуляю,
Як рибка по Дунаю,
Як рибка з окунцями,
Я, молода, з хлопцями

ОЙ ЧОРНА Я СИ, ЧОРНА

Ой чорна я си, чорна,
Чорнява, як циганка,
Ще-м си полюбила (2)
Чорнявого Іванка. (2)

Іванка та й Іванка,
Іванка та й не дурня,
Якби-м го не збудила, (2)
То спав би до полудня. (2)

«Марусю, ти, Марусю,
Люблю я твою вроду,
Люблю дивитися, (2)
Як ти ідеш по воду. (2)

Як ти ідеш по воду,
Як ти ідеш з водою,
Люблю дивитися, (2)
Марусю, за тобою». (2)

Ой рушив поїзд, рушив,
Мало не заридала,
Я Йванкові призналась, (2)
Що я його кохала. (2)

У лісі два дубочки,
Обидва зелененькі,
Ми такі паровані, (2)
Обоє чорнявенькі. (2)

ОЙ МАРІЧКО, ЧИЧЕРІ

Ой Марічко, чичері, чичері, чичері,
Розчеши ми кучері, кучері, кучері». (2)

«Я би тобі чесала, чесала, чесала,
Якби мамка не знала, не знала, не знала. (2)

Мамка буде дивити, дивити, дивити,
Я ся буду ганьбити, ганьбити, ганьбити». (2)

«Ой Марчіко, що тото, що тото, що тото,
Що в тя личко побито, побито, побито?» (2)

«Побили го у млині, у млині, у млині
Майпарадні леґіні, леґіні, леґіні». (2)

«Ой Іванку, пропав би-сь,
Пропав би-сь, пропав би-сь,
чи на цукор не дав би-сь,
Не дав би-сь, не дав би-сь?» (2)

«Я волію пропити, пропити, пропити,
Як ти цукру купити, купити, купити». (2)

ТЕЧЕ ВОДА КАЛАМУТНА

Тече вода каламутна. «Мила моя, чого-сь смутна?
«Я не смутна, лем сердита: Через тебе зночі бита».

Била мене мамка зночі За Йванкові чорні очі,
Ще й казала буде бити, Аби Йванка не любити.

А я Йванка так любую,
Де зустріну — там цілую.
Ой Іванку, серце моє, Нема таких, як ми двоє!

«Мамко моя солоденька, І ти була молоденька,
Ти ходила так за няньком, Як я тепер за Іванком.

Тобі було легко, мати, Між своїми вибирати.
Ти вийшла за мого нянька
Я люблю чужого Йванка».

Тече вода коло млина. «Мамко моя, я не винна,
Бо ми такі паровані, Як горнятка мальовані».

«Мамко моя, роби дащо, За Іванком дуже тяжко!»
Мені мамка ворожила — Взяла тичку та й набила.

Тече вода коло села, А дівчина вже весела:
Любилися, кохалися, Через рочок побралися.

ІДІТЬ, ХЛОПЦІ ДО МЕНЕ

«Ідіть, хлопці, (2) до мене,
Кучерява, (2) у мене.
Кучерява черешенька
У садочку у мене».

«Ідіть, дівки, (2) до мене,
Файні яйця, (2) у мене,
Файні яйця знесла курка
У стодолі у мене».

«Ідіть, дівки, (2) до мене,
Бо є довгий (2) у мене,
Бо є довгий огірочок
На городі у мене».

«Ідіть, хлопці, (2) до мене,
Глибокая (2) у мене,
Глибокая керниченька
Під вербою у мене».

«Ідіть, хлопці, (2) до мене,
Широкая (2) у мене,
Широкая доріженька
Біля хати у мене».

«Ідіть, дівки, (2) до мене,
Красно стоїть (2) у мене,
Красно стоїть кінь вороний
На подвір'ї у мене».

В ПОНЕДІЛОК РАНО

В понеділок рано
Косив сіно няньо,
Косив няньо, косив я,
Косили-сьме обидва.

У вівторок рано
Потряс сіно няньо,
Потряс няньо, потряс я,
Потрясли-сьме обидва.

У середу рано
Сушив сіно няньо,
Сушив няньо, сушив я,
Сушили-сьме обидва.

А у четвер рано
Збирав сіно няньо,
Збирав няньо, збирав я,
Збирали-сьме обидва.

У п'ятницю рано
Складав сіно няньо,
Складав няньо, складав я,
Складали-сьме обидва.

У суботу рано
Возив сіно няньо,
Возив няньо, возив я,
Возили-сьме обидва.

У неділю рано
Пропив сіно няньо,
Пропив няньо, пропив я,
Пропили-сьме обидва.

КОЛИ-М БУЛА МАЛА, МАЛА

Коли-м була мала, мала, (2)
Мене мати колисала.
А тепер я вже велика, (2)
Треба мені чоловіка.

Коли-м мала літ шістнадцять, (2)
Любило мя хлопців двадцять.
Коли-м мала двадцять один, (2)
Не любив мя ані один.

Коли-м мала двадцять штири, (2)
Любили мя офіцери
А тепер ми сімдесятий, (2)
Не любить мя й дід горбатий.

ОЙ ПИЛА Я В ПОНЕДІЛОК

Ой пила я в понеділок, сама я.
Та й пропила свій зелений вінок, сама я.

Приспів:
Сама п'ю, сама наливаю,
Сама собі стелю,
Сама я лягаю, сама я

(Приспів повторюється
після кожних двох рядків)

Ой пила я у вівторок, сама я.
Та й пропила рублів сорок, сама я.

Ой пила я у середу, сама я.
Та й пропила всю череду, сама я.

Ой пила я та й у четвер, сама я,
Така-м була, як і тепер, сама я.

Ой пила я у п'ятницю, сама я.
Та й пропила вже й телицю, сама я.

Ой пила я у суботу, сама я.
Та й пропила всю роботу, сама я.

Ой пила я у неділю, сама я.
Та й пропила всю надію, сама я.

ОЙ КУМЕ, КУМЕ, ДОБРА ГОРІЛКА

Ой куме, куме, добра горілка —
Вип'ємо, куме, ще з понеділка. (2)

Маю я, куме, коруну й сорок —
Вип'ємо, куме, ще й у вівторок. (2)

Маю я, куме, овець череду —
Вип'ємо, куме, ще й у середу. (2)

Продамо, куме, миски та й ложки —
Вип'ємо, куме, ще й в четвер трошки. (2)

Продамо, куме, ярну телицю —
Вип'ємо, куме, ще і в п'ятницю. (2)

Лишимо, куме, всяку роботу —
Вип'ємо, куме, ще й у суботу. (2)

Маємо, куме, на то надію —
Вип'ємо, куме, ще й у неділю. (2)

ЩОСЬ У ГОРЛІ ДЕРЕНЧИТЬ

Щось у горлі деренчить, деренчить,
Треба його промочить, промочить.

Приспів:
Калинка, калинка моя,
Де сам сяду, там і жінка моя.

*(Приспів повторюється
після кожних двох рядків)*

А я тую деренчу, деренчу
Паленкою промочу, промочу.

Виганяла я корову на росу
Та зустріла я дідика у лісу.

А Я ЛЮБЛЮ ПЕТРУСЯ

А я люблю Петруся,
Та сказати боюся:
Ой біда, не Петрусь,
Біле личко, чорний вус.

Била мене матуся,
Що я люблю Петруся.
Ой біда, не Петрусь,
Біле личко, чорний вус.

Хоч ти, мати, мене вбий,
Таки буде Петрусь мій.
Ой біда, не Петрусь,
Біле личко, чорний вус.

Наварила, напекла,
А для кого? Для Петра
Нема Петра, лише Гриць,
Шкода моїх вурениць.

В САДУ ГУЛЯЛА, КВІТИ ЗРИВАЛА

В саду гуляла, квіти зривала, — (2)
Кого любила — причарувала.

Ой ти дівчино, гарна та пишна, (2)
Чом ти до мене вчора не вийшла?

Я виходила — тебе не було. (2)
Я постояла та й повернулась.

Я більш не вийду, я більш не стану. (2)
Я вишлю сестру такую саму.

А я з сестрою трохи постою. (2)
Не та розмова, що із тобою.

Не та розмова, не теє слово, (2)
Не теє личко, не тії брови.

КОПАВ, КОПАВ КРИНИЧЕНЬКУ

Копав, копав криниченьку
Неділеньку-дві...
Любив козак дівчиноньку
Людям – не собі!

Ой жаль, жаль
Не помалу,
Любив дівчиноньку змалу,
Любив дівчиноньку змалу,
Любив, та й не взяв.
Ой жаль, жаль
Мені буде –
Візьмуть її люди,
Візьмуть її люди –
Моя не буде!
Ой жаль, жаль.

А вже тая криниченька
Замулилася.
А вже тая дівчинонька
Засмутилася.

Ой жаль, жаль
Не помалу,
Любив дівчиноньку змалу,
Любив дівчиноньку змалу,
Любив, та й не взяв.
Ой жаль, жаль
Мені буде –
Візьмуть її люди,
Візьмуть її люди –
Моя не буде!
Ой жаль, жаль.

А вже з тої криниченьки
Орли воду п'ють...
А вже мою дівчиноньку
До шлюбу ведуть.

Ой жаль, жаль
Не помалу,
Любив дівчиноньку змалу,
Любив дівчиноньку змалу,
Любив, та й не взяв.
Ой жаль, жаль
Мені буде –
Візьмуть її люди,
Візьмуть її люди –
Моя не буде!
Ой жаль, жаль.

Один веде за рученьку,
Другий – за рукав,
Третій стоїть, гірко плаче –
Любив та не взяв.

Ой жаль, жаль
Не помалу,
Любив дівчиноньку змалу,
Любив дівчиноньку змалу,
Любив, та й не взяв.
Ой жаль, жаль
Мені буде –
Візьмуть її люди,
Візьмуть її люди –
Моя не буде!
Ой жаль, жаль.

МІСЯЦЬ НА НЕБІ, ЗІРОНЬКИ СЯЮТЬ

Місяць на небі, зіроньки сяють,
Тихо по морю човен пливе.
В човні дівчина пісню співає,
А козак чує - серденько мре.

Пісня та мила, пісня та люба,
Все про кохання, все про любов
Як ми любились та й розійшлися,
Тепер зійшлися навіки знов.

Ой очі, очі, очі дівочі,
Темні, як нічка, ясні, як день!
Ви ж мені, очі, вік вкоротили,
Де ж ви навчились зводить людей?

ОЙ У ВИШНЕВОМУ САДОЧКУ

Ой у вишневому садочку,
Там соловейко щебетав.
Віть-віть-віть, тьох-тьох-тьох,
А-я-я, ох-ох-ох,
Там соловейко щебетав.

Ой у зеленому садочку
Козак дівчину улещував.
Віть-віть-віть, тьох-тьох-тьох,
А-я-я, ох-ох-ох,
Козак дівчину улещував.

– Ой ти, дівчино чорнобрива,
Ой чи ти підеш за мене?
Віть-віть-віть, тьох-тьох-тьох,
А-я-я, ох-ох-ох,
Ой чи ти підеш за мене?

– Моя матуся тебе знає,
Ти той козак, що все гуляє.
Віть-віть-віть, тьох-тьох-тьох,
А-я-я, ох-ох-ох,
Ти той козак, що все гуляє.

– А я матусі не злякаюсь,
Якщо з тобою покохаюсь.
Віть-віть-віть, тьох-тьох-тьох,
А-я-я, ох-ох-ох,
Якщо з тобою покохаюсь.

ЦВІТЕ ТЕРЕН, ЦВІТЕ ТЕРЕН

Цвіте терен, цвіте терен,
А цвіт опадає.
Хто в любові не знається,
Той горя не знає.

А я молода дівчина,
Та й горя зазнала:
Вечороньки недоїла,
Нічки не доспала.

Ой візьму я кріселечко,
Сяду край віконця,
Іще очі не дрімали,
А вже сходить сонце.

Хоч дрімайте, не дрімайте –
Не будете спати;
Десь поїхав мій миленький
Іншої шукати.

Очі мої, очі мої,
Що ви наробили?
Кого люди обминали,
Того полюбили.

ОЙ, НЕ ХОДИ ГРИЦЮ, ТАЙ НА ВЕЧОРНИЦІ

Ой, не ходи Грицю, тай на вечорниці,
Бо на вечорницях дівки – чарівниці.
Котрая дівчина чорні брови має,
То тая дівчина усі чари знає.

У неділю рано зіллячко копала,
А у понеділок тай прополоскала.
Як прийшов вівторок – зіллячко зварила,
А в середу рано Гриця отруїла.

Як прийшов четвер – то вже Гриць помер,
А прийшла п'ятниця – поховали Гриця,
А в суботу рано мати дочку била:
«Ой, на що ж ти, доню, Гриця отруїла?»

«Ой, мамо, мамо, Гриць жалю не знає.
Ой, нащо ж Гриць, мамо, разом двох кохає?
Нехай же не буде ні тій, ні мені,
Нехай же достанеться Гриць сирій землі».

ТЕЧЕ РІЧКА НЕВЕЛИЧКА З ВИШНЕВОГО САДУ

Тече річка невеличка з вишневого саду.
Кличе козак дівчиноньку собі на пораду.
Гей-гей, гей-гей, гей-гей, гей-гей
Кличе козак дівчиноньку собі на пораду.

– Порадь мені, дівчинонько, як рідная мати:
А чи мені женитися, а чи тебе ждати.
Гей-гей, гей-гей, гей-гей, гей-гей
А чи мені женитися, а чи тебе ждати.

– Ой, я тобі, козаченьку, і раджу, й не раджу:
Я з тобою вечір стою, на іншого важу.
Гей-гей, гей-гей, гей-гей, гей-гей
Я з тобою вечір стою, на іншого важу.

– Бодай тебе, дівчинонько, з твоєю радою:
Я до тебе з щирим серцем, а ти з неправдою.
Гей-гей, гей-гей, гей-гей, гей-гей
Я до тебе з щирим серцем, а ти з неправдою.

Бодай же ти, дівчинонько, тоді заміж вийшла,
Як у полі на дорозі пшениченька зійшла.
Гей-гей, гей-гей, гей-гей, гей-гей
Як у полі на дорозі пшениченька зійшла.

– Бодай же ти, козаченьку, тоді оженився,
Як у млині на камені кукіль уродився.
Гей-гей, гей-гей, гей-гей, гей-гей
Як у млині на камені кукіль уродився.

Ой у полі на дорозі пшениченька зійшла.
Ще молода дівчинонька, а вже заміж вийшла,
Гей-гей, гей-гей, гей-гей, гей-гей
Ще молода дівчинонька, а вже заміж вийшла,

А у млині на камені й кукіль не вродився.
Козак старий, літа пройшли, а ще не женився.
Гей-гей, гей-гей, гей-гей, гей-гей
Козак старий, літа пройшли, а ще не женився.

ЇХАВ, ЇХАВ КОЗАК МІСТОМ

Їхав, їхав козак містом,
Під копитом камінь тріснув,
Раз, два.
Під питом камінь тріснув. Раз!

Під копитом камінь тріснув —
Соловейко в саду свиснув.
Раз, два.
Соловейко в саду свиснув. Раз!

Соловейку, ти ж мій брате,
Вишли мені дівча з хати.
Раз, два.
Вишли мені дівча з хати. Раз!

Вишли мені дівча з хати —
Мушу в неї розпитати...
Раз, два.
Мушу в неї розпитати. Раз!

Мушу в неї розпитати,
Чи не била вчора мати.
Раз, два.
Чи не била вчора мати. Раз!

Ой хоч била, хоч не била,
Я зустрілась, полюбила.
Раз, два.
Я зустрілась, полюбила. Раз!

ЗЕЛЕНЕЄ ЖИТО, ЗЕЛЕНЕ

Зеленеє жито, зелене,
Хорошії гості у мене.
Зеленеє жито женці жнуть,
Хорошії гості в хату йдуть.

Зеленеє жито, зелене,
Хорошії гості у мене.
Зеленеє жито за селом,
Хорошії гості за столом.

Зеленеє жито, зелене,
Хорошії гості у мене.
Зеленеє жито при межі –
Хорошії гості до душі.

Зеленеє жито, зелене,
Хорошії гості у мене.
Зеленеє жито ще й овес, –
Тут зібрався рід наш увесь.

НАЛИВАЙМО, БРАТТЯ

Наливаймо, браття,
Кришталеві чаші,
Щоб кулі минали,
Щоб шаблі не брали
Голівоньки наші.

Бо козацька доля
Як у полі рута,
Січена дощами,
Хрещена громами,
Ще й вітрами гнута.

Як лелечій клекіт
Козакова вдача,
Вигукнеться сміхом,
Вигукнеться щирим,
а відлунить плачем.

Наливаймо, браття,
Наберімось сили,
Доки до схід сонця,
Доки до схід сонця
Сурма не сурмила.

ПЕРЕЛАЗ, ПЕРЕЛАЗ ВІД СУСІДА ДО НАС

Перелаз, перелаз від сусіда до нас,
Сусідський легіню, сусідський легіню,
Чом не йдеш до нас?

До тебе ходити, тебе би-м любити...
Я хлопець молодий, я хлопець молодий,
Буду ся ганьбити.

Приходи потайком до нашого двору,
Покладу вечерком, покладу вечерком
Значок на комору.

Покладу, покладу значок на віконце,
Бо мій милий прийде, бо мій милий прийде,
Коли зайде сонце.

Цілувала би-м ся, а серце в мя стане,
Приходи, приходи, приходи, приходи,
Мій милий соколе!

Прийди, моя чічко, коли засне мама,
Будем удвоєчко, будем удвоєчко
До білого рана!

ДІВЧИНОНЬКА ПО ГРИБИ ХОДИЛА

Дівчинонька по гриби ходила,
В темнім гаю була заблудила.
Та й забула, що гай зелененький...
Там пас коня козак молоденький.

– Ти, козаче, молодий гультяю,
Я в тім лісі дороги не знаю.
– По чім ти мя, дівчино, пізнала,
Що ти мене гультяєм назвала?

– Пізнала-м тя по тій камізельці,
Срібний перстень на правій рученьці.
Пізнала-м тя по чорних бровеньках,
По ясненьких, як зорі, оченьках.

Дав дівчині коника тримати,
А сам пішов дороги шукати.
Шукав, шукав до темної ночі,
Заплакала свої карі очі.

Дав дівчині келішок горівки,
Бо хтів знати, що за розум в дівки.
Дав дівчині напитися меду:
– Тепер я тя з розуму виведу.

Завів її під корч, під калину,
Зрадив козак молоду дівчину.
– Впала роса на жовтую косу,
Тепер же я вінця не доношу.

ОЙ НЕ ШУМИ, ЛУЖЕ

Ой не шуми, луже, зелений байраче!
Не плач, не журися, молодий козаче!

Не сам же я плачу – плачуть карі очі,
Що нема спокою ані вдень, ні вночі.

Сусіди близькії – вороги тяжкії:
Не дають ходити, дівчину любити.

Я ж буду ходити і буду любити,
Ще й до себе візьму буду з нею жити!

Ой умру я, мила... Як ти будеш жива –
Чи згадаєш, мила, де моя могила?

А моя могила – край синього моря,
Де була між нами тихая розмова.

Зійдеш на могилу, та не сумуй дуже,–
Спогадають люди, що любились дуже!

Зійдеш на могилу – не труси землею,
Бо сама вважаєш, як тяжко під нею!

Ой тим воно тяжко – любилися важко,
Тим воно тяженько – любились вірненько!

ОЙ ПРИ ЛУЖКУ, ПРИ ЛУЖКУ

Ой при лужку, при лужку,
При широкім полі, при великім табуні
Кінь гуля по волі.

Кінь гуля по волі, солдат – по неволі...
Ой піймаю, загнуздаю шовковою уздою.

Ой піймаю, загнуздаю шовковою уздою,
Вдарю шпорами під боки –
кінь летить стрілою.

«Ой лети, лети, мій коню, та й вихром несися.
Проти милої двора
стойма становися!

Стойма становися та вдар копитами,
Чи не вийде дівчинонька
З чорними бровами».

Ой не вийшла дівчинонька, вийшла її мати:
«Здоров, здоров, любий зятю,
Пожалуй у хату!»

«Я не хочу в хату, хочу у світлицю,
Розбуджу солодкий сон,
Красную дівицю!»

Дівчинонька встала, свій сон розказала,
Правою ручкою обняла
та й поцілувала.

ОЙ У ПОЛІ ТРИ КРИНИЧЕНЬКИ

Ой у полі три криниченьки,
Любив козак три дівчиноньки:
Чорнявую та білявую,
Третю руду та поганую.

«Що чорняву від душі люблю,
До білявої залицяюся,
А з рудою, препоганою,
Піду, мабуть, розпрощаюся».

«Чи я тобі та й не казала,
Як стояли під світлицею:
Не їдь, не їдь та й у Крим по сіль,
Бо застанеш молодицею».

«Любив тебе я дівчиною,
Любитиму й молодицею,
А ще буду хоч сім літ ждати,
Поки станеш удовицею».

Чи всі ж тії та сади цвітуть,
Що весною розвиваються,
Чи всі ж тії та й вінчаються,
Що люблятся та кохаються?

Половина тих садів цвіте,
Половина розвивається,–
Одна пара та вінчається,
А другая розлучається.

У СУСІДА ХАТА БІЛА

У сусіда хата біла,
У сусіда жінка мила,
А у мене ні хатинки,
Нема щастя, нема жінки.

Є у мене сусідонька –
Люба, мила дівчинонька,
Та не знаю, що робить,
Бо боюсь туди ходить.

«Сідлай, хлопче, вороного,
А собі бери другого
Та поїдем погуляєм,
У сусіда побуваєм!»

«Будь здорова, сусідонько,
Люба, мила дівчинонько,
Ой яка ж ти гарнесенька,
Як сніжечок, білесенька!»

«Годі, годі жартувати,
Ось іде і стара мати!»
«Ой здорова будь, матусю,
Я приїхав по Ганнусю!

Ой здорова будь, матусю,
Я приїхав по Ганнусю,
Хочу буть тобі ріднею,
Ти будь ненькою моєю!»

ТА ОРАВ МУЖИК КРАЙ ДОРОГИ

Та орав мужик край дороги.
Гей, цоб! Цабе, рябий, тпру!
Край дороги!

Та воли в його круторогі.
Гей, цоб! Цабе, рябий, тпру!
Круторогі!

А погоничі чорнобриві.
Гей, цоб! Цабе, рябий, тпру!
Чорнобриві!

Та поклав торбу при дорозі.
Гей, цоб! Цабе, рябий, тпру!
При дорозі.

Та ішли дівки хустки прати.
Гей, цоб! Цабе, рябий, тпру!
Хустки прати!

Та вони в його торбу вкрали.
Гей, цоб! Цабе, рябий, тпру!
Торбу вкрали.

Не порожню ж бо – з пирогами.
Гей, цоб! Цабе, рябий, тпру!
Пирогами!

Та не з простими пирогами.
Гей, цоб! Цабе, рябий, тпру!
Пирогами!

Та начинені горобцями.
Цей, цоб! Цабе, рябий, тпру!
Горобцями!

ДІВКА В СІНЯХ СТОЯЛА

Дівка в сінях стояла, на козака моргала:
«Ти, козаче, ходи, мене вірно люби, серце моє!»

«Як до тебе ходити, тебе вірно любити?
В тебе батько лихий, (2) серце моє!»

«Батька дома немає, у шиночку гуляє.
А ти, серце, ходи, мене вірно люби, серце моє!»

«Як до тебе ходити, тебе вірно любити?
В тебе мати лиха, (2) серце моє!»

«Матері дома немає, на хрестинах гуляє.
А ти, серце, ходи, мене вірно люби, серце моє!»

«Як до тебе ходити, тебе вірно любити?
В тебе собаки лихі, (2) серце моє!»

«Я собакам угоджу, я їм хліба положу.
А ти, серце, ходи, мене вірно люби, серце моє!»

«Як до тебе ходити,тебе вірно любити?
В тебе кішки лихі, (2) серце моє!»

«Я ж і кішкам угоджу, шматок сала підложу.
А ти, серце, ходи, мене вірно люби, серце моє!»

«Як до тебе ходити, тебе вірно любити?
В тебе миші лихі, (2) серце моє!»

«Коли ж мишей боїшся, на воротях повісся,
Ізгинь, пропади, а до мене не ходи, цур тобі, пек!»

ДОБРИВЕЧІР, ДІВЧИНО, КУДИ ЙДЕШ?

«Добривечір, дівчино, куди йдеш?
Скажи мені правдоньку, де живеш?»

«Чи то ж би я розуму не мала,
Щоб я тобі правдоньку сказала?»

«Добривечір, дівчино, чия ти?
Чи вийдеш ти на вулицю гуляти?»

«Не питайся, козаченьку, чия я,
Як вийдеш ти на вулицю, вийду й я!»

«Дівчинонько-серденько, куди йдеш?»
Скажи мені правдоньку, де живеш?»

«Отам моя хатонька край води,
З високого дерева, з лободи.

Я ж до хати сінечки приплету
З високого дерева, з черету».

«Тепер же я догадався, чия ти!
Пусти ж мене, серденько, до хати!»

«Шкода теє, голубе, затівать,
Бо ти будеш ніченьку ночувать!»

«Та я ж тебе, серденько, не зведу,
Пожартую трішечки та й піду!»

Жартувала дівчина до зорі,
Поки стало видненько надворі.

«Ой уставай, козаченьку, та тікай,
Та на мене славоньки не пускай!»

ЖУРИЛАСЯ ПОПАДЯ СВОЄЮ БІДОЮ

Журилася попадя своєю бідою:
– Бідна ж моя головочко, що піп з бородою.

Приспів:
Ох, мені тяжко, ох, мені нудно,
Що піп з бородою, жити мені трудно!

Кличуть люди на хрестини, просять із ним сісти,
Як погляну на бороду, аж не можу їсти.

Забирає попадя кури та індики,
– Запрягайте коні в сані – їду до владики!

Барилася попадя три дні у дорозі,
Приїхала до владики, стала у порозі.

Ой виходить та владика із своєї кімнати:
– За чим, за чим, попадя, хочу теє знати.

– Ой, владиченько, владико, змилуйся над нами,
Чого наші добродії ходять з бородами?

– Подивися ж, попаде, який я владика,
Яка в мене борода хороша й велика!

Ой ходи-но, попаде, до мої кімнати,
Скільки там єсть попів, то всі бородаті.

Як не будеш, попаде, та попа любити,
Велю тобі усім пасом воду освятити!

Ой як став піп попаді та воду святити,
Присягалась, заклялась, що буде любити.

То ж мені любе, то ж мені миле
Попове кропило – любити навчило!

І ШУМИТЬ, І ГУДЕ

І шумить, і гуде,
Дрібен дощик іде!
А хто ж мене, молодую,
Та додому проведе?

Обізвався козак
На солодкім меду:
– Гуляй, гуляй, чорнобрива,
Я додому заведу.

– Не веди ж мене,
Ой прошу ж я тебе,
Бо лихого мужа маю,
Буде бити, добре знаю.

На бік, хлопці, на бік,
Бо чорт мужа несе!
Як побачить мене з вами,
Його трясця затрясе.

Най трясе, най трясе,
Як вітер лугами,
Таки ж бо я, молодая,
Погуляю з вами.

А я мужа не боюся,
Я мужеві поклонюся,
Як він теє поміркує,
Може, й сей раз подарує.

І шумить, і гуде,
Скрипка грає, бас гуде,–
Козак мовчить, а все знає,
Він додому заведе.

ОЧЕРЕТ ТРІЩИТЬ

Очерет тріщить
І вода плющить,
А кум до куми
Судака тащить.

«І кумочко,
І голубочко,
Звари мені судака,
Щоб і юшка була.

І юшечка,
І петрушечка,
Кума моя, кума люба,
Кума-душечка!

І пить будем,
І гулять будем,
А смерть прийде –
Помирать будем!»

ПІШЛА БАБА НА ГРИБИ

Пішла баба на гриби, а дід на підпеньки,
Баба свої посушила, дід поніс до Ксеньки.

Баба свої посушила, борщу наварила
Та й ще свого дідунейка на борщ запросила.

А дід борщик посербує та й все бабку хвалить:
– Ото моя бабунейка добрий борщик варить.

Та якби ти, бабунейко, мої мислі знала,
Та пішла би на лотоки та й там ся скупала.

Пішла баба на лотоки, ноги замочила,
А дід бабу стукнув ззаду, баба ся втопила.

Ой іде дід додомойку та й в долоні плеще,
Оглянувся позад себе – баба воду хлепче.

Ой справив дід весіллячко та й в долоні ріже,
Оглянувся позад себе – баба з води лізе.

– Нащо тобі, дідунейку, тепер ся женити?
Я ся добре викупала, лиш би ся любити!

ПОЇХАЛА БАБА В ЛІС

Поїхала баба в ліс,
Баба в ліс, баба в ліс.
Без сокири, без коліс,
Без коліс. Баба.

Приспів:
Поїхала баба в ліс, гей!
Баба в ліс, гей, баба в ліс, гей!
Без сокири, без коліс, гей!
Без коліс, гей! Баба.

Зачепилася за пень,
Та й за пень, та й за пень.
Просиділа цілий день,
Цілий день. Баба.

Їхав Іван, відчепив,
Відчепив, відчепив.
Біду собі зачепив,
Зачепив. Бабу.

Пішла баба до пана,
До пана, до пана.
Позивати на Йвана
На Йвана. Баба.

А пан бабу розсудив,
Розсудив, розсудив.
Сорок буків присудив,
Присудив. Бабі.

Отак тобі, бабо, тра,
Бабо тра, бабо тра.
Не лізь туди, де не тра.
Де не тра. Бабо.

ПІСНІ ЛІТЕРАТУРНОГО ПОХОДЖЕННЯ

СОНЦЕ НИЗЕНЬКО, ВЕЧІР БЛИЗЕНЬКО

(слова Івана Котляревського)

Сонце низенько, вечір близенько,
Іди до мене, моє серденько! (2)
Ой вийди, вийди, та не барися,
Моє серденько, розвеселися. (2)

Ой вийди, вийди, серденько, Галю,
Серденько, рибонько, дорогий кришталю! (2)
Ой вийди, вийди, не бійсь морозу,
Я твої ніженьки в шапочку вложу. (2)

Через річеньку, через болото
Подай рученьку, моє золото! (2)
Через річеньку, через биструю
Подай рученьку, подай другую! (2)

Ой біда, біда, що я не вдався, —
Брів через річеньку, та не вмивався. (2)
Ой завернуся та умиюся,
На свою милую хоч подивлюся. (2)

«Ой, не вертайся, та не вмивайся,
Ти ж мені, серденько, й так сподобався. (2)
Ой там криниця під перелазом —
Вмиємось, серденько, обоє разом. (2)

Моя хустина шовками шита —
Утремось, серденько, хоч буду бита. (2)
Битиме мати, знатиму, за що:
За тебе, серденько, не за ледащо!» (2)

ҐАНДЗЯ

(слова Дениса Бонковського)

Чи є в світі молодиця,
Як та Ґандзя білолиця?
Ой скажіте, добрі люди,
Що зі мною тепер буде?

Ґандзя душка, Ґандзя любка,
Ґандзя мила, як голубка,
Ґандзя рибка, Ґандзя птичка,
Ґандзя — цяця молодичка!

Ґандзю моя, Ґандзю мила,
Чим ти мене напоїла:
Чи любистком, чи чарами,
Чи солодкими словами?

Важка моя, гірка доля,
Знать, такая божа воля,
Щоб ніченьки я не спав,
За тобою пропадав!

Чи я мало сходив світу,
Чи я мало бачив цвіту,
Чом калина найкрасніша,
Чому Ґандзя наймиліша?

Як на мене щиро гляне,
Серце моє, як цвіт, в'яне,
А як стане щебетати,
Сам не знаю, що діяти!

Де ж ти, Ґандзю, вродилася,
Де ж ти чарів навчилася,

Що як глянеш ти очима,
То заплачу, як дитина!

Ґандзю, серце-молодичко,
Яке ж твоє гарне личко,
І губоньки, і оченьки,
І ніженьки, і рученьки!

Ґандзю, котку, не цурайся
Та на божу волю здайся,
Пригорнись до серця мого
Та не зважай ні на кого.

Коли ж така твоя воля,
Щоб ти мене не любила,
Лучче ж мені така доля,
Щоб злюбила мя могила!

ТАМ, ДЕ ЯТРАНЬ КРУТО В'ЄТЬСЯ

(слова Антона Шашкевича)

Там, де Ятрань круто в'ється,
З-під каменя б'є вода —
Там дівчина воду брала,
Чорнобрива, молода.

Ти, дівчино, ти щаслива:
В тебе батько, мати є,
Рід великий, хата біла,
Все, що в хаті, то твоє.

А я бідний, безталанний;
Степ широкий — то ж мій сват,
Шабля, люлька — вся родина,
Сивий ко́ник — то мій брат.

МЕНЕ ЗАБУДЬ, МОЯ ДІВЧИНО!

(слова Степана Руданського)

Мене забудь, моя дівчино!
Спокійно жий, щаслива будь,
Цвіти, як рожа, як калина, —
Мене забудь, мене забудь!..

Мене забудь — і тяжким смутком
Не розбивай біленьку грудь:
Шукай собі коханка хутко,
Мене забудь, мене забудь!

Мене забудь, мене не треба!
Та якби я коли-небудь
Тебе забув... о боже з неба,
Мене забудь, мене забудь!..

ПОВІЙ, ВІТРЕ, НА ВКРАЇНУ

(слова Степана Руданського)

Повій, вітре, на Вкраїну,
Де покинув я дівчину,
Де покинув карі очі,
Повій, вітре, опівночі.

Між горами там долина,
В тій долині є хатина,
В тій хатині дівчинонька,
Дівчинонька-голубонька.

Повій, вітре, тишком-нишком
Над рум'яним, білим личком,
Над тим личком нахилися,
Чи спить мила, подивися.

Чи спить мила, чи збудилась,
Спитай її, з ким любилась.
З ким любилась, з ким кохалась
І кохати присягалась.

Як заб'ється в ній серденько,
Як зітхне вона тяженько,
Як заплачуть карі очі —
Вертай, вітре, опівночі.

А як вона позабула
І другого пригорнула,
То розвійся по долині —
Не вертайся з України.

ЯК ЗАСЯДЕМ, БРАТТЯ, КОЛО ЧАРИ

(слова Юрія Федьковича)

Як засядем, браття, коло чари,
Як засядем, браття, при меду,
То най ідуть турки і татари,
А я навіть ухом не веду.

Приспів:
Кришталева чарка, срібная креш,
Пити чи не пити — все й умреш. (2)
Кришталева чарка, срібнеє дно,
Пити чи не пити — все одно.

*(Приспів повторюється
після кожного куплета)*

На тім світі не дадуть горівки,
Ані пива, меду, ні вина,
Смоли трошки та тії дощівки, —
Пиймо ж, браття, пиймо все до дна!

Як засіли хлопці коло чаші —
Петро, Павло, Федір, Миколай —
Як смикнули тії шпагатівки,
То вони забули і про рай!

А як прийде, браття, костомаха,
А як прийде, браття, із косов,
Я їй скажу: «Будь здорова, свахо,
Випий, кумцю люба, ізо мнов!»

ЇХАВ КОЗАК ЗА ДУНАЙ

(слова Семена Климовського)

Їхав козак за Дунай,
Сказав: «Дівчино, прощай!
Ти, конику вороненький,
Неси та гуляй!»

«Постій, постій, козаче,
Твоя дівчина плаче,
Як ти мене покидаєш, —
Тільки подумай!»

«Білих ручок не ламай,
Ясних очей не стирай,
Мене з війни зі славою
К собі дожидай!»

— «Не хочу я нічого,
Тільки тебе одного.
Ти будь здоров, мій миленький,
А все пропадай!»

Свиснув козак на коня:
— «Зоставайся, молода!
Я приїду, як не згину,
Через три года.

Тебе ж, мила, не забуду,
Поки жив на світі буду.
Коли умру на війні —
Поплач обо мні!»

ВІЮТЬ ВІТРИ, ВІЮТЬ БУЙНІ

(слова Івана Котляревського)

Віють вітри, віють буйні, аж дерева гнуться...
Ой як болить моє серце, а сльози не ллються! (2)

Трачу літа в лютім горю і кінця не бачу,
Тоді серцю легше стане, як нишком поплачу. (2)

Є ще люди, що і моїй завидують долі.
Нещаслива та билина, що росте у полі. (2)

Ой у полі, на пісочку, без роси, на сонці.
Тяжко жити без милого і в своїй сторонці! (2)

Без милого щастя нема, світ стає тюрмою,
Нема щастя, нема долі, нема і спокою. (2)

«Де ж ти, милий, чорнобривий? Де ж ти? Озовися!
Як без тебе я горюю, прийди подивися! (2)

Полетіла б я до тебе, та крилець не маю,
Сохну, в'яну я без тебе, з горя умираю». (2)

ДИВЛЮСЬ Я НА НЕБО

(слова Михайла Петренка)

Дивлюсь я на небо та й думку гадаю:
Чому я не сокіл? Чому не літаю?
Чому мені, Боже, ти крилець не дав?
Я б землю покинув і в небо злітав.

Далеко за хмари, подальше од світу,
Шукать собі долі, на горе привіту,
І ласки у сонця, у зірок прохать,
І в світі їх яснім себе показать.

Бо долі ще змалу здаюсь я нелюбий, —
Я наймит у неї, хлопцюга приблудний.
Чужий я у долі, чужий у людей:
Хіба ж хто кохає нерідних дітей?

Кохаюся з лихом, привіту не знаю,
І гірко, і марно свій вік коротаю;
І в горі спізнав я, що тільки одна —
Далекеє небо — моя сторона.

І на світі гірко; як стане ще гірше,
Я очі на небо, — мені й веселіше!
І в думці забуду, що я сирота,
І думка далеко, високо літа.

Так дайте ж бо крилля, орлячого крилля,
Я землю покину і на новосілля
Орлом бистрокрилим у небо польну
І в хмарах від світу навік утону.

ВЗЯВ БИ Я БАНДУРУ

(слова Михайла Петренка)

Взяв би я бандуру
Та й заграв, що знав.
Через ту бандуру
Бандуристом став.

А все через очі...
Коли б я їх мав,
За ті карі очі,
Душу я б віддав.

Марусенько, люба,
Пожалій мене, —
Візьми моє серце,
Дай мені своє.

Маруся не чує,
Серця не дає,
З іншими жартує —
Жалю завдає.

Де Крим за горами,
Де сонечко сяє,
Там моя голубка
З жалю завмирає.

Взяв би я бандуру
Та й заграв, що знав.
Через тії очі
Бандуристом став.

ВЕРХОВИНО, СВІТКУ ТИ НАШ

(слова Миколи Устияновича)

Верховино, світку ти наш,
Гей, як у тебе тут мило!
Як ігри вод, пливе тут час
Свобідно, шумно, весело.

Ой нема то краю, краю
Над ту Верховину!
Коби мені погуляти
Хоч одну годину.
Чим-бар, чим-бар,
Чимбарина гарна,
Чим-бар, чим-бар,
Чимбарина (2) гарна.

З верха на верх, а з бору в бір
З легкою в серці думкою,
В чересі кріс, в руках топір —
Буяє леґінь тобою.

А я теє дівча люблю,
Що біле, як гуся!
Воно мене поцілує,
Тільки притулюся.

А я того хлопця люблю,
Що чорний, як чортик,
Бо він мене поцілує
В самісінький ротик.

Чим-бар, чим-бар,
Чимбарина гарна,
Чим-бар, чим-бар,
Чимбарина (2) гарна!

СТОЇТЬ ГОРА ВИСОКАЯ

(слова Леоніда Глібова)

Стоїть гора високая,
Попід горою гай, гай,
Зелений гай, густесенький,
Неначе справді рай.

Край берега у затишку
Прив'язані човни,
Там три верби схилилися,
Мов журяться вони.

Під гаєм в'ється річечка,
Як скло, вода блищить,
Долиною зеленою
Кудись вона біжить.

Що пройде любе літечко,
Повіють холода,
Осиплеться їх листячко
І понесе вода.

Журюся й я над річкою,
Що вернеться весна,
А молодість не вернеться,
Не вернеться вона.

НІЧ ЯКА МІСЯЧНА, ЗОРЯНА, ЯСНАЯ

(слова Михайла Старицького)

Ніч яка місячна, зоряна, ясная,
Видно, хоч голки збирай.
Вийди, коханая, працею зморена,
Хоч на хвилиноньку в гай!

Сядем укупочці тут під калиною,
І над панами я пан!
Глянь, моя рибонько, — срібною хвилею
Стелиться в полі туман.

Гай чарівний, ніби променем всипаний.
Чи загадався, чи спить?
Ген на стрункій та високій осичині
Листя пестливо тремтить.

Небо глибоке, засіяне зорями,
Що то за Божа краса!
Перлами ясними попід тополями
Грає краплиста роса.

Ти не лякайся, що ніженьки білії
Вмочиш в холодну росу:
Я тебе, вірная, аж до хатиноньки
Сам на руках однесу.

Ти не лякайся, що змерзнеш, лебедонько,
Тепло — ні вітру, ні хмар...
Я пригорну тебе до свого серденька,
А воно палке, як жар.

ГУЦУЛКА КСЕНЯ

(слова Романа Савицького)

Темна нічка гори вкрила,
Полонину всю залила,
А в ній постать сніжно-біла,
Гуцул Ксеню в ній пізнав.

Він дивився в очі сині,
Тихо спершись на соснині,
І слова палкі любові
Він до неї промовляв:

— Гуцулко Ксеню, я тобі на трембіті
Лиш одній в цілім світі розкажу про любов.
Душа страждає, звук трембіти лунає,
А що серце кохає, бо гаряче, мов жар.

Вже пройшло гаряче літо,
Гуцул іншу любив скрито,
А гуцулку чорнобриву
Він в останню ніч прощав.

В Черемоші грали хвилі,
Сумували очі сині,
Тільки вітер на соснині
Сумно пісню вигравав:

— Гуцулко Ксеню, я тобі на трембіті
Лиш одній в цілім світі розкажу про свій жаль.
Душа страждає, звук трембіти лунає,
А що серце кохає, бо гаряче, мов жар.

МАРІЧКА

(слова Михайла Ткача)

В'ється, наче змійка, неспокійна річка,
Тулиться близенько до підніжжя гір.
А на тому боці — там живе Марічка,
В хаті, що сховалась у зелений бір.

А як з хати вийде, на порозі стане, —
Аж блищить росою широчінь ріки.
А як усміхнеться, ще й з-під лоба гляне:
— Хоч скачи у воду! — кажуть парубки.

Не питайте, хлопці, чом я одинокий
З вечора допізна тут один ходжу.
Там, на тому боці, загубив я спокій,
Та туди дорогу, мабуть, не знайду.

Та нехай сміється неспокійна річка,
Я туди дорогу все одно знайду.
Чуєш чи не чуєш, чарівна Марічко?
Я до твого серця кладку прокладу.

ВИРОСТЕШ ТИ, СИНКУ

(слова Василя Симоненка)

Виростеш ти, синку,
Вирушиш в дорогу,
Вирушать з тобою
Приспані тривоги.

За тобою завше
Будуть мандрувати
Очі материнські
І білява хата.

А якщо впадеш ти
На чужому полі,
Прийдуть з України
Верби і тополі,

Стануть над тобою,
Листям затріпочуть,
Тугою прощання
Душу залоскочуть.

Можна вибрать друга
І по духу брата,
Та не можна рідну
Матір вибирати.

Можна все на світі
Вибирати, сину,
Вибрати не можна
Тільки Батьківщину.

ПІСНЯ ПРО РУШНИК

(слова Андрія Малишка)

Рідна мати моя, ти ночей недоспала,
І водила мене у поля край села,
І в дорогу далеку ти мене на зорі проводжала,
І рушник вишиваний на щастя дала.

І в дорогу далеку ти мене на зорі проводжала,
І рушник вишиваний на щастя, на долю дала.

Хай на ньому цвіте росяниста доріжка,
І зелені луги, й солов'їні гаї,
І твоя незрадлива материнська ласкава усмішка,
І засмучені очі хороші твої.

І твоя незрадлива материнська ласкава усмішка,
І засмучені очі хороші, блакитні твої.

Я візьму той рушник, простелю, наче долю,
В тихім шелесті трав, в щебетанні дібров,
І на тім рушничкові оживе все знайоме до болю —
І дитинство, й розлука, і вірна любов.

І на тім рушничкові оживе все знайоме до болю —
І дитинство, й розлука, й твоя материнська любов.

ЧЕРЕМШИНА

(слова Миколи Юрійчука)

Знов зозулі чути голос в лісі,
Ластівки гніздечко звили в стрісі,
А вівчар жене отару плаєм,
Тьохнув пісню соловей за гаєм.

Приспів:
Всюди буйно квітне черемшина,
Мов до шлюбу вбралася калина.
Вівчаря в садочку,
В тихому куточку
Жде дівчина, жде.

*(Приспів повторюється
після кожного куплета)*

Йшла вона в садок повз осокори,
Задивилась на високі гори.
Де з беріз спадають чисті роси,
Цвіт калини приколола в коси.

Вже за обрій сонечко сідає,
З полонини їй вівчар співає:
— Я прийду до тебе, як отару
З водопою зажену в кошару.

Ось і вечір, вівці біля броду
З Черемошу п'ють холодну воду.
У садочку вівчаря стрічає
Дівчинонька, що його кохає.

ЧОРНОБРИВЦІ

(слова Миколи Сингаївського)

Чорнобривців насіяла мати
У моїм світанковім краю
Та й навчила веснянки співати
Про квітучу надію свою.

Приспів:
Як на ті чорнобривці погляну,
Бачу неньку стареньку.
Бачу руки твої, моя мамо,
Твою ласку я чую, рідненька.

*(Приспів повторюється
після кожного куплета)*

Я розлуки та зустрічі знаю,
Бачив я у чужій стороні
Чорнобривці із рідного краю,
Що насіяла ти навесні.

Прилітають до нашого поля
Із далеких країв журавлі.
Розквітають і щастя, і доля
На моїй українській землі.

Пісенник українця

Література світового класу

Редактор: Юрій Винничук
Обкладинка: Юлія Починок
Верстка: Наталія Данчишин

«Бузок. Бібліотека українця. Золота колекція», видання дванадцяте, 2014
Засновник: ТзОВ «Експрес Мультимедіа Груп»
Видавець: ТзОВ «Експрес Медіа Принт»
Свідоцтво: серія КВ №19874-9674 Р
Адреса: вул. Володимира Великого, 5-а, м. Львів, 79026
Тел./факс: (032) 297-47-01
E-mail: buzok@expres.ua

Друкарня:
вул. Свободи, 5, с. Рясна-Руська,
Яворівський р-н, Львівська обл., 81085,
тел.: (032) 291-30-45

Замовлення №20363
Тираж 4138
Передплатний індекс 68968

грищ 6/2

Бібліотека Українця • Золота Колекція